

POSTISARV

Nr. 1 1938

PLUHTEIN

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus

Ilu-, teaduslikku-,
jutu-, näite-
ja laste-
kirjandust

Kõiksugu

kirjutusmaterjale,
paberikaupu,
kooli- ja kantselei-
tarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11

Pikk tänav 2, „ 428-83

Tallinnas

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA

№ 1 (54)

Jaanuar 1938

6. aastakäik

UUEL AASTAL

G. Jallajas, Postivalitsuse direktor

Nagu meie riiklikus elus on möödunud aastaga lõpetatud suur ehitusjärgk ning uuel aastal võisime uue Põhiseadusega uuendatud alustel alata oma riiklikku elu, nii oleme oma ametkonna alal möödunud aastaga lõpule jõudnud suurema ehitusjärguga. Kümne aasta eest antud posti, telegraafi, telefoni ja raadio talitustlikud määrustikud, juhtnõõrid ja tariifid on uute põhimõtete ning talituslike kogemuste ja tarviduste kohaselt nüüd kõik ümber töötatud ja uuel kujul kehtima pandud.

See uuendamine oli hädavajaline ja kui nüüd selle tööga valmis ollakse, siis peaks ametkond sellega hulga positiivset juurde võitnud olema. Siin pole koht vajaduste, põhimõtete ja üksikasjade seletamiseks, mis olid uute määrustike ja juhtnõõride koostamisel mööduandvad. Kuid peaks olema selge, et uued väljaanded on paremad käsitamiseks, kui olid vanad 10 aasta jooksul muudetud, parandatud, täiendatud ja igati lapitud. Peaks samuti olema selge, et uued väljaanded on ka lühemad, sisult tihedamad, kompaktsemad, materjali parema jaotuse ja järjestamisega, nii et nende kasutamine ka selles mõttes peaks suuresti kergeneb. Uutes määrustikes on aga ka mitmeid uuendusi, mis meie ametkonnale ja talitustele tulevikus uusi arengu võimalusi pakuvad. Nimetatagu näit. posti-

asutiste võrgu kujunemise aluste kindlaks määramist. Maal on nüüd iga km peal võimalik asutada erakirjakasti näol postipunkt. Maal postivedajal saab edaspidi võimalikuks teatud ulatuses täita ka posti laialikandja ülesandeid, sealhulgas raha ja pakisaadetisi koju toimetada kindlaks määratud tasu eest, samuti on muid uuendusi näit. posti alal ette nähtud (PM §§ 1, 88, 107, 170 jt.)

Meie oleme suutnud seega võrdlemisi lühikese aja jooksul uuendada oma talituslade alused kui peamised töövahendid ning seda tuleb pidada üsna suureks saavutuseks. Kui neis ilmsiks peaks tulema edaspidigi mõningaid puudusi, siis need parandatakse tegeliku elu nõuete kohaselt. Ei saa kavatseda ja läbi viia sääraseid asju ideaalseina.

Üks asi on aga töövahendid ja iseasi on nendega töötamine. Kui meie kõrged riigijuhid oma kõnedes on selgitanud, et riiklikus elus vähe on heast põhiseadusest, vaid seks ka kodanikkond peab vastavalt kasvatatama, et ta oskaks ja suudaks kanda riigi ülesandeid, siis võime väiksemas ulatuses sama ütelda kohaldatult oma ametkonna kohta. Ka meie ametkonna teenijad peavad õppima teadlikult ja oskusega kasutama talituslikke määrustikke ja juhtnõõre, mitte aga ainult mehaaniliselt täitjad olema.

Nad peavad oskama ja suutma kanda

ametkonna ülesandeid. Ses mõttes Postivalitsus kavatses käesoleval uuel aastal koostada juhised ja põhialused määruste, määrustike ja juhtnööride koostamise ja nende õiguslike aluste kohta ning, teiseks, välja anda ametiõpilaste ettevalmistamise juhised. Seni on ametkond asjaga toime tulnud võrdlemisi hästi, kuigi tööhulk viimasel aastal on jälle tublisti kasvanud ja kogu ametkond seega oli tööga

väga pingul. Rahuldavalt on toime tulnud aga selle tõttu, et ametkonnas valitseb tarviline töötahe ja töömeeleolu. Seda optimismi peame hoidma ka tulevikus ja senise püsivusega edasi ehitama.

Nagu kestev on riigi ehitamine, nii on seda ka iga tema organi ja iga tema ametkonna ehitamine. Neilt seisukohtadelt asugem uuel aastal ametkonna töö juurde.

Aasta vahetusel

Aasta pole kuigi pikk aeg võrreldes igavikuga, kuid ometi on aasta suurem ühik aja mõõtuksustes ja võrreldes inim-eaga küllaltki suur ajavahemik selleks, et tema mõõdumist tähistada kuidagi või millegagi.

Kui näärpäev saabub, kui langeb viimane labidatäis mulda vana aasta kalmule, siis on inimestel ikkagi kombeks vaadata vaimusilmaga tagasi, teha kokkuvõtteid möödunud aasta õnnest või õnnetusest, võidust või kaotusest, saavutustest või nurjumistest jne. nii oma isikliku kui ka ühiskonna elu kohta üldse.

Möödunud, 1937. a., oli rahvaste elus sündmusrikkamaid mitmest tema eelkäijast. Peale Maailmasõda oli palju aastaid, kus me vaikselt jõulupäeval võisime nentida: „rahu maa peal ja inimestel hea meel.“ Kuid 1937. a. jõululaupäeval möllas sõda Kauge-Idas ja Hispaanias, kus sõjamoosloks nõudis suuri ohvreid.

Kuigi sõda pole veel haaranud paljusid riike ega rahvaid, tuntakse siiski terves maailmas närvilist õhkkonda. Diktatuurriikide agressiivsed püüded sunnivad ka rahuarmastajaid riike suurendama sõjavarustist. Vanem kui ka keskmine sugupõlv, kes pidid elama kaasa Maailmasõja koledusi, tunnevad sellest vaistulist hirmu ja vaatavad kahtlase pilguga tulevikku. On raske ennustada, mis teeb 1938. aasta, kuid inimesel peab olema optimismi, peame siiski lootma, et homme päev on parem tänasest, ja see andku julgust, tröösti.

Sündmusriikas on olnud 1937. aasta ka meile eestlastele.

Möödunud aastal teostus meie riigielus tähtis reform. Rahvuskogu tuli kokku ja võttis vastu uue põhiseaduse, mis hakkas kehtima 1. jaanuaril 1938. a. On põhjust

olla veendumusel, et uue põhiseaduse kehtimapanekuga meie riigielus laheneb ka aastaid kestnud põhiseaduse kriis.

Majanduslikult on Eesti elu arenenud õnnelikult. On kadunud tööpuudus, kõigjal näeme õitsengut, riigi tulud on märksa suurenenud, on saadud summasid paigutada produktiivettevõttesse ja ka riigiteenijate tasusid suurendati 1937. a. kahel korral.

Olgugi, et tasude suurendamine oli väike, see ei kata vahepeal tõusnud elukaldust, kuid see oli siiski teatav soodustus ja sellepärast osutus möödunud aasta riigiteenijatele paremaks kui eelmised.

Kui postiteenijal aasta vahetusel kuhjunud töörohkuses viivuks aega jätkub, kui ta möödunud aastale tagasi vaadates astub üle läve järgnevasse aastasse, siis on küll vist selge, et paljudel, kui mitte kõigil, on kaebusi, on soove, on põhjust nuriseda, sest pigistavad teda ju mitmesugused, eeskätt aga majanduslikud, mured.

Palga parandus ei kata elukalliduse tõusu, kassa võlad ja äri orderite hulk suurenevad, üha uusi ja uusi tarvidusi tuleb esile, kuid nii paljudest peab loobuma ajal, kui majandusliku tõusu aastad on toonud ometi nii paljudele märkimisväärsed paremusi.

Kui end võrrelda nendega, kel elu parem, siis tekib loomulikult kibedustunne. Kuid teeksime targasti, kui me oma elu kunagi ei võrdleks nendega, kes elavad paremini, vaid just nendega, kelle elu meist halvem. Samuti peaksime võrdlema ka praegust ajajärku, kõigi tema raskustega, möödunud aegadega. Kuigi praegusel ajal nii mõndagi pigistavad majanduslikud mured, siis võiksime ometi olla õnnelikud selles teadmises ja tundmises,

Postiametkonna tegevus 1936/37

1936/37. a. postiametkonna tegevus arenes tõusu suunas. Operatsioonide arv ametkonna kõigi talituste alal kasvas ja koos sellega suurenesid ka ametkonna tulud. 1936/37. tegevusaastal postiametkond saavutas riigi kasuks ülejääki 1544546 kr, peale selle soetas uusi varandusi 619472 kr väärtuses; ülejäägiga kokku teeb see 2164018 kr. Arvates sellest maha ametkonna varanduste kapitali % ja operatsioonikapitali % (7%), on puhas ülejääk 1277421 kr.

1936/37. a. oli võrreldes eelmise aastaga: tulused rohkem posti alal 9,7%, telefoni alal 10,9% ning telegraafi ja raadio alal 9%; kulusid rohkem posti alal 4,5%, telefoni alal 28,3% ning telegraafi ja raadio alal 3,2%; saadeti si, kõnesid, telegramme ja muid operatsioone oli rohkem posti alal 9,6%, telefoni alal 13,9% ning telegraafi ja raadio alal 9,4%. Kokku, oli tulused rohkem 10,1%, kulusid rohkem 15,0% ja toiminguid (tööd) rohkem 10,8%.

Teenijate tasudeks, ametisõitudeks, toetusteks ja varustuseks kulus tegevusaastal 52,2% ametkonna kõigi kulude kogusummast.

Ametkonna asutiste võrgus oli 1936/37 a. lõpuks asutisi liikide järgi (sulgudes on toodud eelmise aasta arvud): normaaltüübilisi postitelegr.-telef. asutisi 124 (123), eritülesannetega asutisi 21 (21), agentuure 604 (602), era telefoniasutisi 5 (5), posti- ja kirjatalusid 2963 (2931) ja telefoni kõnepunkte 1660 (1553), viimastest agentuuride ja postitalude juures 1473. Kokku üle riigi: posti talituspunkte 3683 (3648), telegraafi talituspunkte 1774 (1712) ja telefoni talituspunkte 1958 (1841). Igale talituspunktile tuli elanikke ja kõlbuliku maa pindala: iga postipunkti peale 10,2 km² pindala ja 306 elanikku, iga telegraafipunkti peale 21,1 km² pindala ja 635 elanikku, iga telefonipunkti peale 19,2 km² pindala ja 575 elanikku.

Ametkond on ka 1936/37. a. kavakindlalt jätkanud varemate aastate põhimõtteil posti, telegraafi, telefoni ja raadio talituste väljaarendamist. Nii jätkati posti kättetoimetamise hõlbustuseks ja kiirendamiseks kirjjanimekastide kappide ülespanemist postiasutuste kirjatallades, ning erakirjakastide ülespanemist maal; õhutati koduste kirjakastide (trepi-koja-kirjakastid) ülespanemist linnades ja postiveo alal kasutati kõiki võimalusi posti kiiremaks liiklemiseks.

Lendpostisaadetiste kiire üleandmise võimaldamiseks hakati saatma saadetisi paljudesse välismaa linnadesse otsestes erikotikestes või eripaketites, sageli hoolimata mõnesse linna saadetavate saadetiste väikesest arvust. Ajalehete postiabonemendi talituse alal hakati kõiki

et on olnud palju raskemaid aegu, mis on toonud tuska, nälga, piina, vaeva, viletsust ja häda. Samuti on ka riike ja rahvaid, kes elavad meist halvemini.

Just selline elufilosoofia peaks aitama tõsta optimismi, et vaatamata raskustele võiksime õnnelikult astuda uude aastasse ja lootä temalt kõige paremat.

Juhan Kallasma.

Eesti ajalehti Soome jaoks saatma lennukilega.

Ametkonna kõrvaltalitustena avati raudtee pagasi- ja kaubasaadetiste vastuvõtmine ja väljastamine veel 4 postkontoris (enne 18) ning jätkati eeltöid raudteepiletite müügi sisseseadmiseks postkontoreis.

Telegraafitalituse alal seati sisse telegrammide üleandmine telefoni teel postitaludest ja postitaludesse, telegrammide vahetamise võimalus väljaspool sunduslikku telefoni lahtioleku aega ja telegrammid ilutähikui.

Telefonilise liikimise hõlbustamiseks avati kasutamiseks rida uusi keskjaamadevahelisi ühendusi. Rahvusvahelises telefonitalituses viidi läbi mõned hõlbustused kõneleketsetega ja eelteadetega kõnede ning saabumisel makstavate kõnede suhtes. Eesti-Soome vaheline telefonitalitus ühtlustati rahvusvahelise üldkorraga.

Raadio alal jätkati lühilaine telegraferimise saatejaama viimistlemise töid Haapsalu raadiojaamas ja chitati telefonisaatejaama seadet Tallinn-Kopli raadiojaamas. Peeti 14. järjekorralised raadio-operaatorite kutseksamid ja amatööride eksamid. Korraldati järelevalve teostamist radiolevi vastuvõttu häirida võtvate elektriseadmete alal.

Talituste ja asjaajamise korrastamise alal jätkati uute määrustikkude ja juhtnõude väljatöötamist.

POST

Postitalituste tulemused olid 1936/37. tegevusaastal järgmised:

Postisaadetiste üldarv suurenes 9,6%. Postisaadetiste koguarvust oli sisemaisi 77,2%, välismailt tulnud 17,2% ja välismaile läinud 5,6%.

Kirjapostisaadetiste arv suurenes üldiselt 9,9%. Seejuures suurenesid sisemaised saadetised 7,5%, välismaised tulnud 24,6%, kuna välismaised läinud vähenesid 7,4%.

Posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade eksemplaride üldarv kasvas 9,3%.

Postpakide arv kasvas üldiselt 14,1%.

Rahakaartide operatsioonid suurenesid sisemaises läbikäimises arvult 1,7% ja rahasummalt 7,1%.

Väärtkirjade arv suurenes üldiselt 2,8% ja väärtus 15,9%.

Lunaliste saadetiste üldarv suurenes 4,2%, lunade kogusumma aga vähenes 2,0%.

1936/37. a. oli esialgselt väljastamata jäänud kirjapostisaadetisi 21,4% võrra rohkem kui eelmisel aastal. Lõplikult väljastamata saadetiste arv teeb kirjapostisaadetiste üldarvust 0,06% (1935/36. a. 0,08%).

Posti jooksvate arvete büroos toimetatud operatsioonide üldarv kasvas 15,9% ja arvete rahaline läbikäik 20,2%.

Postikassangu operatsioonide arv jäi ligikaudu eelmise aasta tasemele. Kasseerimisi toimetati tegevusaasta jooksul arvuliselt 182 (1935/36. a. — 184).

TELEFON

Telefoni tegevus suurenes nii sise- kui välismaises läbikäimises. Kohalikkude kõnede arv suurenes 13,8%, seejuures abonentide omavaheliste kõnede arv linnades 14,07% ning maal

11,08%. Võõraste poolt kasutati avalikke kõnepunkte linnades 8,9% ja maal 14,1% rohkem kui eelmisel aastal. Sisemaiste kaugekõnede arv näitab tõusu 14,8% ja välismaiste kõnede arv 3,4%. Telefoniühenduste kasustamine kasvas üldiselt 13,9%.

Telefoniabonentide tuli tegevusaastal juurde 2035 tk. ehk 10,1%.

TELEGRAAF

Telegraafi tegevus näitab tõusu üldiselt 9,4%. Sisemaiste telegrammide arv suurenes 7,1%, välismailt tulnute arv 10,8% ning välismaile läinute arv 12,1%. Transiit-telegrammide arv suurenes 8,6% ja nende telegrammide sõnade arv 2,4%.

RAADIO

Ringhäälingu kuulajate arv tegevusaastal suurenes 45,1%. Lampaparaatidega kuulajate arv kasvas 53,5%, kuna detektoraparaatide arv vähenes 22,7%.

Riigi tulu ringhäälingust 1936/37. a. oli 23 869 kr.

Telegraafi, telefoni ja raadio tehnikaala

Telegraafi, telefoni ja raadio tehnika alal tehti tegevusaastal järgmisi töid: hoiti korras ja remonditi õhuline 11966 km, poste õhuliinidel 185 972 tk., veekaableid 375 km, maakaableid 257 km ja õhukaableid 100 km; telegraafi-telefoni-juhtmeid: õhu 80 373 km (neist 34 434,5 km kaugühendusi), veekaablisooni 662 km, maakaablisooni 41 289 km ja õhukaablisooni 8 645 km; abonentseadmete kõnekohti 20 625 tk.

Tallinna telefoni automaatjaama mahu laiendamiseks 3 000 numbri võrra sõlmiti sellekohane leping ning kavatsed tööd tehti 1/3 osa.

Asutiste ruumid ja muud tingimused

Postiametkonna normaaltüübilisist asutisist asub:

ametkonna oma majades	43
raudteejaamades	17
teistes riigiasutiste majades	4
omavalitsuste majades	4
eramajades	72

Kokku 140

Kesklinna sissesead on 5 majas, kus asub 9 asutist, teised asutised (131) on ahjukütttega. Elektrivalgustus on 65 asutises, kuna 75 asutises on petrooleumivalgustus.

Normimine, standardimine, tüüpimine, talituste arendamine

Tegevusaastal postivalitsus jätkas kehtivate töönormide kontrollimist, kuivõrd need vastavad töötingimustele asutistes. Samuti jätkati ametkonna asutiste ruumide ümberkorramist otstarbekuse ja ühtluse, seisukohalt ning otstarbekate tööabinõude soetamist. Kohtadel, kus tulid ehitusele uued hooned teiste riigiasutiste, raudteejaamade või vallavalitsuste jaoks, selgitati, kas on võimalik ja otstarbekas soetada neis hoonetes ruume ka postiasutiste jaoks.

Et hõlbustada ja kiirendada posti laialikandmist linnades, postivalitsus jätkas majade alusel korraldada trepikotta paigutatavate koduste kirjakastide ülespaneku propageerimist. Tegevusaasta lõpul kogutud andmeist selgus, et Tallinnas on juba sääraseid ajakohaseid kirja-

kaste 4 697 korteri jaoks, mis Tallinna korterite üldarvust (45 754) moodustab 10,2% (1935/6. a. lõpul oli koduseid kirjakaste 4 374).

Riigi klassiloterii pilettide müük postiasutistes toimus edukalt. Tegevusaastal müüdi läbi 284 989 piletit, seega 163% rohkem kui eelmisel aastal (eelmisel aastal müüdi 108 181 piletit).

1936/37. a. avati raudtee pagasi- ja kaubasaadetiste vastuvõtmine ja väljastamine veel neljas raudteejaamast eemalasetavas postkontoris: Pärnu-Jaagupis, Raplas, Viru-Jaagupis ja Võsul. Kokku toimetati neid talitusi tegevusaasta lõpuks 22 postkontoris, kusjuures aasta jooksul on võetud vastu ja väljastatud 28 798 raudtee saadetist 87 178 kohaga.

Jätkati eelõid raudteepiletite müügi sisseseadmiseks postkontoreis.

Määruste ja juhtnõuete alal tehti järgmisi töid:

1. Jätkati uue postimäärustiku viimistlemist ja selle määrustiku juurde postitalituse juhtnõuete koostamist.
2. Pandi kehtima telegraafimäärustik ja telegraafitalituse juhtnõueteid.
3. Pandi kehtima postitalituse juhtnõuete II osa — posti kinnindamine, saatmine, saamine, avamine ja postivedu ning III osa — välispostiga talitamine välisvahetusasutis.
4. Pandi kehtima raadiotalituse juhtnõuete VI osa ühes II osa lisadega.
5. Lõpetati telefonitalituse juhtnõuete I ja II osa koostamine; need juhtnõueteid pandi kehtima 1. IV 1937.

Ametkonna tegelik isikkond

Tegevusaastal tegelik isikkond postiametkonnas suurenes 1,3% — arvuliselt 22 teenija võrra. Tegelik isikkond (ametnikud ja vabateenijad) 1936/37. a. lõpul oli 1 698 (sellest postivalitsuses 69), peale selle abiasutiste juhatajad, ajutised tööjõud ja hooajajõud.

Isikkonna koguarvust oli mehi 1 234 ja naisi 464. Administratsiooni ala ja tehniline ala on meeste teenida, samuti vabateenijate (postiljonid ja montöörid) kohad on ainult meeste käes, kuna naised teenivad ametnikena ekspl. teenistuse alal, peamiselt telefoni alal, moodustades adm. ja ekspl. alade teenijast 35,4%.

Teenistuslik ettevalmistus ja haridus

Teenijaskonna kvalifikatsioonitaseme tõstmiseks jätkati viimaste aastate sellekohaste vahendite ja kogemuste rakendamist, nagu ametisse astuda soovijailt ametkonna kutselisele tingimusele vastavuse nõudmine (füüsilised ja vaimsed omadused, haridus jne.), kutsevaliku büroos psühho-tehniliste katsete alal rahuldavate tagajärgede osutamine, teatava aja olemine ametiõpilaseks ja p.-t.-t. alade oskuses eksami oendamise, mõnd aega ametikandidaadina praktiseerimine, tehnika alal erilise ettevalmistuse omandamine ja eksami omandamine: ametis edasijõudmiseks erilised täiendavad katsed võõrkeelte oskuses ja administratiivala teadmises samuti ekspl. ja tehnika ala teenijail vastastikku nende alade tundmine. Samu eesmärke taotleb teenijate atesteerimise korraldus.

Nend vahendid on ametkonna teenistuse piires ka 1936/37. a. andnud oma kindlaid positiivseid tulemusi ja kuuluvad ärajäämatult ametkonna töökorralduse hulka.

Tšehh Jan Welzl, kes 30 aastat elanud Põhja Jäämere rannikul ja saartel seal äritsedes, kirjeldab üle 300-leheküljelises teoses „Kolmkümmend aastat kullases Põhjas“, määratu arktise elu. See on seal nii karm, isesugune, meile võõras, nagu kuskil teisel ilmakehal. Näit. seegi, et jää tekkimine ja lagunemine Jäämerel koos mõne teise loodusnähtusega (tõus, mõõn ja maru) mõjub oma vägevusega ja õudusega nii masendavalt, et seal lähedal elavad inimesed kõik ei suutvat seda välja kannatada ja nii mõnigi neist minevat hulluks. Mainitud teoses kirjeldab Welzl ka arktise posti. See kirjeldus ei anna küll üldist ülevaadet kogu määratu arktise postiolude ja -korralduse kohta, kuna see ala on nii mõõtmatu, kuuludes seejuures veel mitme riigi piiridesse. Võib olla, et elukorraldus seal on juba ka veidi muutunud, kuna siin esitatud kirjeldus on ajast üle 10 a. tagasi. Siiski muutus on ehk õige väike, kuna Welzl oma teoses mainib, et olud seal muutuvad väga pikaldaselt. Isegi enamlaste valitsus pole seal kuni 1924. aastani, millal W. sealt lahkus, mingit muutust toonud.

Järgnegu siis postist.

Omades juba palju kogemusi arktise määratuil maa-aladel äritsedes võtsin ka postiveo oma kätte, et suurendada oma sissetulekut. Siin on jutt nn. Alaska postist, mille teenistuses sooritasin üldse 13 suurt reisu. Nii lõin ühe hoobiga mitu kärbest. Ma saabusin väheste kuludega kohtadesse, kuhu ma muidu vaevalt oleksin läinud ja seal võisin hetkeks postimehest muutuda ärimeheks.

Esimese korra sõitsin abilisena, kuid pärast, kui mu varandus niivõrd kasvas, et võisin vastutada vööri eest, siis sõitsin juhatajana ja lõpuks ettevõtjana. See ei

olnud harilik post meie mõiste järgi, vaid nn. kaubapost, mis tegutses ajal, millal laevasõit polnud võimalik. See post alustas sõitu esimene kord aprillis ja teine kord oktoobri lõpul või novembri algul, niisiis kaks korda aastas. Sügisene post oli tähtsam.

Posti korraldus oli lihtne. Esiteks määrati koht, kust post teekonda algab. See algas Figurini või Tadeuszi saartelt. Seal koostati voor ja pandi koormad peale. Koormaiks olid toiduained arktise lähemaile elanikele, Nome's (linn) postipandud kirjad, kuld, mida kullakaevurid saatsid vahetuseks jne. Veetava kraami hulgast olenes saanide arv, millest kujunes rong. Peale kauba enese oli rongis veel saane rongi saatjate, reisijate, nende varustise ja toidu, samuti ka koerte toidu (kalade) jaoks. Vahel koosnes see rong 24 saanist, iga saan 8 meetrit pikk, peal kaks tonni kaupa. Transpordi raskuse ja pikkuse järgi määrati siis koerte arv. 24 saani ette oli vaja 350 koera. Oli hõlpus saada niipalju koeri, sest oli inimesi, kellel oli neid sadu ja kes neid vedudeks rentisid.

Algas siis rakendamine. Etteotsa rakendati juhtiv koer, leadro, kes rongi ees jooksis seda juhtides. See juba asja tundes tõmbas nõõri pingule, mille pikkus umbes 1 km. Seejärel rakendati kaks abijuhti, nende järele kõige kergemad koerad, kes järgmiste eel neile sügavas lumes teed madalamaks tallasid. Igal koeral oli oma nummerdatud rakmed, varustatud kellukestega. Koerad olid rakendatud kahekaupa kõrvuti. Rongi saatis 30-hingeline meeskond. Neist 15 oli korruga vahiteenistuses, kuna teised 15 puhkasid saanidel. See vahiteenistus oli küllaltki iseäraline. Vahid liiklesid suuskadel, rongi kõrval kogu selle ula-

tusel, veetavaina seitsmest koerast. Nende ülesanne oli valvata, et koerte seas valitseks kord. Kisklevaid koeri pidid nad rahustama ja kui see võimatu, siis lahti rakendama ja maha laskma. Edasi pidid nad vabastama veonõõridesse mässinuid koeri. Koerad jäid sageli nõõridesse kinni oma loomulikke tarbeid õiendades, kuna polnud ju võimalik igaühe pärast rongi peatada. Selviisil poleks tunni jooksul edasi saanud meetritki. Koerad pidid seda kõike sooritama joostes, mida nad muidu harilikult teevad seistes.

Algas sõit. Kus tuli mõnele naabruse elanikele või eskimole kaupa üle anda, seal see harilikult visati teele maha ja võeti kaasa nahad, mis olid vahetuseks sinna valmis pandud. Post ei peatunud minutikski, kuna puhkus toimus ainult tähtsamates kohtades, kus koeri söödeti.

POSTI-BALL

Post sõitis ikka otse, hoolimata suurtest lumemassidest mõnel pool. Ei võidud ringi sõita seepärast, et see oleks nõudnud palju aega. Seetõttu sageli satuti päris lumemägedesse, kus oli oodata huntide kallaletungi koertele. Kui rongi eestotsast teatati, et on ilmunud hundid, sõitsid vahid ette, kelledele seltsisid tagavaremehed helgiheitjatega. Seal peletasid nad hundid minema helgiheitjatega või vajalikul korral püssilaskmisega. Kui see saatjaskond oli huntide vastu liiga jõuetu, andis ta püssilaskmisega märku ja kohe ruttasid abiks puhkusel olevad mehed.

Helgiheitjaid kasutati ka siis, kui post oli lahtiste vete piirkonnas. Tuleb tähendada, et post sõidab arktise ööl. Võib juhtuda, et koerte teele satub suur lõhe mere jääs ja kogu ekspeditsioon võib sõita sügavusse. Seepärast valgustatakse teed, eriti neis kohis, kus juht kaugel näeb auru tõusvat. Aur on aga kindel tõendus lahtistest vetest, millest tuleb hoolikalt hoiduda. Kuid juhtiv koer ise tunneb ka hädaohtu ja vaatab, et ei juhi rongi hukatusse.

See post on tõsine vajadus neile inimesele, kes mõnesugusel põhjusel suvel ei suutnud enamast küllalt varustada, need sureksid muidu nälga. Nüüd teavad nad, et tuleb post, kus küllalt kraami vahetamiseks. Nii see post siis kuulub ka kaubandusse.

Selle posti tee on muidugi väga pikk.

Post sõidab mööda Valja saarest selle lõpuni, sealt Karusaartest mööda ja kuita kalu vähe, siis peatub seal, ennast varustades eskimote juures. Edasi sõidab ta lõuna poolt Vrangeli saart, mööda Beringi merekitsusest Vladimiri ja Laurentsiuse saarte vahel Alaskani. Sealt jätkub sõit mööda rannikut läbi eskimote asukohtade, vahel peatudes Nomes, kui on kaupa sinna, muidu on aga peatus Hinikas ja Unalaklikas. Sõit jätkub sealt läbi metsade Caltogi Yukonis, kus post maha laetakse ja sealt mööda mandrit Nomesse tagasi. Sealt võtab Põhja-Alaska jaoks määratud posti jälle peale, pöördub Telleri, Cap York'i, sealt Kevalliku ja Beringi väina. Sealt jätkub sõit mööda mandrit kuni Walesi printsiniemeni. Tagasisõit sealt toimub mööda jäänud merd kuni Uus Siberi saartele. Kes teist võib endale kujutada sõitu koraasaanil Euroopast Ameerikasse? Ja sageli sõitsime läbi veel suuremaidki kaugusi.

26. märtsil

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAS

Sageli üllatas meie posti metsik ilm. Sõitsin alati hirmsa külmaga, kuid siiski pääsesin õnnetusteta neil kummalistel reisudel hämaruses läbi määratu kauguste. Post saabus tagasi sageli alles enne jõule, kuna see suur teekond kestis üle kuu. Siis oli ka viimane aeg, sest umbes 2 nädala pärast algasid hirmsad arktise marud.

Aprilli post harilikult sõitis Nome'ni, kuid ka seegi oli küllalt suur kaugus ja reis polnud kuigi mõnus. Marud olid talvel kokku ajanud lumemägesid ja nende jääne pind oli kevadel purunenud ja urblikuks muutunud. Koerte jalad vajusid sisse ja oli vaja suurt ettevaatlikust, et sealt tervelt läbi tulla. Kolme meetri kõrgustest lumemassidest sõideti veel üle, kuid kõrgemaist tuli ringi mööda sõita sageli kuni 40 kilomeetrit.

Vedasin posti, kui aga vähegi võimalik, esiteks sellepärast, et suurendada oma sissetulekut ja teiseks, et tundsin suurt huvi mainitud ettevõtte vastu. Kui mu koerte arv juba suurenes, nii et võisin kogu rongi rakendada oma koertega, siis toimetasin postivedu ise ettevõtjana. Kuid ikka veel ostsin koeri, kuni viimaks oli mul 1800 koera, keda siis rentisin oma ümbruse saartele. Pea iga teine koer Uus-

Postiteenijate kutseühingu Tallinna osakonna jõulupuu 20. dets. m. a. Kaubandus-Tööstuskojas.

Siberis oli minu oma ja need loomad suu-
rendasid märksa minu tulusid. Minu koer-
rad vedasid kaupu igasse külge ja võtsid
osa tähtsamaist ekspeditsioonest. Polnud
ettevõtet, millest ma oma koertega
poleks osa võtnud. Kes vajas palju
koeri, pidi ikka minu poole pöörduma.

Kuid nagu juba tähendasin, see post,
mida nimetati alaska postiks, polnud tõe-
line post. See transporteeris ju küll ka
postisaadetisi ja raha, kuid kõik, mis oli
määratud arktise saarte elanikele, pidi
olema maksustatud ja saadetud Nomesse
nõudmiseni. Ja Nome p.-kontoriga oli
kokkulepe, mille järgi need saadetised
sealt minule välja anti.

Kui äritsesin Alaskas, siis sooritasin
oma koertega pikki reise. Ja alati, kui mu
teekond mind viis Mackenzie jõe äärde
või mujale, siis peatusin postkontoris,
kust anti mulle kaasa kirju Põhja-Alaska
kaugete kõrbede elanikele, kuhu harilik
postimees ei ulatunud. Ma vedasin oma
kaupu ja ka posti. Küllastasin mitmesu-
guseid inimesi: kütte, kullakaevureid,
väljastasin neile kirju ja sain selle eest
korrapäraselt tasu. Kord tõin kelleltki
preililt kirja ühele kaugel eraldi elutse-
vale isikule ja see andis mulle 1000 do-
larit kullas. Kujutlege, kirja eest, milles
peale paberi muud ei olnud. Ei tahtnud
esiteks uskuda, arvasin, et see mees on
hulluks läinud.

Ka selle posti teenistuses oli mul abiks

palju eskimoid, kes minuga ühes sõitsid.
Tagasi sõites tõin kaasa kulda, antimoni
ja palju muud kaupu, mida vedasin sinna,
kuhu saatja soovis. Nii rändasin ma oma
koertega läbi kogu arktise tema laialiste
kõrbedega ja sellise pingutavalt raske
reisu juures, mis kestis nädalaid, mui-
dugi pidin ma teenima võimalikult roh-
kem. Inimesele, kes sellega pole harju-
nud, esitaks see määratut, väljakannata-
mata vaeva ja piina. Kuid mina elasin
põhjalas juba aastaid ja olin kogenud sel-
liseis raskusis. Kui reisul mul käsi käis
kõige pahemini, et needsin neid hirmsaid
piinu oma rännakuil läbi nende jumalast
unustatud kõrbede, siis meenus mulle
Mac Donald*) ja tema deviis: „Selle tüh-
jaga pole kiire, ära vaeva ennast sellega
nii palju!“ — siis surusin hambad kokku,
karjusin koertele ja jälle vihises jääne
ümbrus mu kõrvust mööda ja hirmus
külm tungis kuni üdini.

*) Velzli sõber arktises.

Teedeministri käskkiri nr. 70.

3. jaanuaril 1938. a.

Algava uue aasta puhul soovin kõigile Teede-
ministeeriumi ja alluvate asutiste juhtivatele jõu-
dudele, teenijatele ja töölistele edu ameti alal
kui ka isiklikus elus. Sama soovin kõigile orga-
nisatsioonidele.

Ins. Viitak,
Teedeminister.

Eesti Vabariigi 6. klassiloterii plaan

I KLASS. — Loosimine 30 ja 31. märtsil 1938. a.		II KLASS. — Loosimine 28. ja 29. aprillil 1938. a.		III KLASS. — Loosimine 30. ja 31. mail 1938. a.		IV KLASS. — Loosimine 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15., 16., 17. ja 18. augustil 1938. a.	
Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 22. aprillil 1938. a.		Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 22. aprillil 1938. a.		Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 23. mail 1938. a.		Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 26. juulil 1938. a.	
SUURIM VÕIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)		SUURIM VÕIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)		SUURIM VÕIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)		SUURIM VÕIT Kr. 80.000 (õnnelikul juhusel)	
1 preemia 10.000—10.000	Kr.	1 preemia 10.000—10.000	Kr.	1 preemia 10.000—10.000	Kr.	1 preemia 30.000—30.000	Kr.
1 võit 15.000—15.000		1 võit 15.000—15.000		1 võit 15.000—15.000		1 võit 50.000—50.000	
1 " 7.000—7.000		1 " 7.000—7.000		1 " 7.000—7.000		1 " 25.000—25.000	
1 " 5.000—5.000		1 " 5.000—5.000		1 " 5.000—5.000		1 " 15.000—15.000	
2 võitu à 3.000—6.000		2 võitu à 3.000—6.000		2 võitu à 3.000—6.000		2 võitu à 10.000—20.000	
10 " 1.000—10.000		10 " 1.000—10.000		10 " 1.000—10.000		2 " 7.000—14.000	
10 " 500—5.000		10 " 500—5.000		10 " 500—5.000		4 " 5.000—20.000	
10 " 200—2.000		10 " 200—2.000		10 " 200—2.000		10 " 3.000—30.000	
25 " 100—2.500		25 " 100—2.500		25 " 100—2.500		15 " 2.000—30.000	
120 " 20—2.400		150 " 20—3.000		100 " 30—3.000		50 " 1.000—50.000	
1000 " 10—10.000		1200 " 10—12.000		1000 " 12—12.000		50 " 500—25.000	
3820 " 5—19.100		3590 " 7—25.130		3848 " 9—34.632		260 " 100—26.000	
5000 võitu + 1 pr. = 94.000		5000 võitu + 1 pr. = 102.630		5008 võitu + 1 pr. = 112.132		1015 " 30—30.450	
Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni.		Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni.		Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni.		44837 " 9—403.533	
Poolpileti hind " " " 1 " " 4 " " 4 " "		Poolpileti hind " " " 1 " " 4 " " 4 " "		Poolpileti hind " " " 1 " " 4 " " 4 " "		46.248 võitu + 1 pr. = 768.983	
Piletiraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga " 8 " " 4 " " 32 " "		Piletiraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga " 8 " " 4 " " 4 " "		Piletiraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga " 8 " " 4 " " 32 " "			
Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 " " " 4 " " 16 " "		Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 " " " 4 " " 4 " "		Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 " " " 4 " " 16 " "			
Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.		Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.		Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.			
Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutustes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loosimiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks müüakse ainult pilettide keskmüügikohas Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Ninea tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatekulu 10 senti iga saadete kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 20 päeva enne loosimist.		Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutustes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loosimiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks müüakse ainult pilettide keskmüügikohas Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Ninea tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatekulu 10 senti iga saadete kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 20 päeva enne loosimist.		Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutustes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loosimiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks müüakse ainult pilettide keskmüügikohas Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Ninea tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatekulu 10 senti iga saadete kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 20 päeva enne loosimist.			
Võidu korral I, II või III kl. võidavad pilettiraamatust kõik 4 piletit, sest iga võitnud raamatu numbril kohta loositakse selle raamatu 4 pileti vahel välja 4 võitu.		Võidu korral I, II või III kl. võidavad pilettiraamatust kõik 4 piletit, sest iga võitnud raamatu numbril kohta loositakse selle raamatu 4 pileti vahel välja 4 võitu.		Võidu korral I, II või III kl. võidavad pilettiraamatust kõik 4 piletit, sest iga võitnud raamatu numbril kohta loositakse selle raamatu 4 pileti vahel välja 4 võitu.			
IV kl. langeb igale raamatule kindlasti üks võit, mis loositakse kohe selle raamatu 4-ja pileti vahel.		IV kl. langeb igale raamatule kindlasti üks võit, mis loositakse kohe selle raamatu 4-ja pileti vahel.		IV kl. langeb igale raamatule kindlasti üks võit, mis loositakse kohe selle raamatu 4-ja pileti vahel.			

Keskjuhatuse tegevusest

Keskjuhatuse koosolekud peeti 1. oktoobril ja 14. detsembril 1937.

1) Oktoobrikuu koosolekul arutati kogude põhikirja, tehti mõningaid parandusi ja eelnõu saadeti osakondadele seisukohavõtmiseks ja arvamiste avaldamiseks.

Osakondadest mõned pooldasid eelnõu täiel määral, mõned olid üldse vastu, kuna suurem arv osakondi pooldas teatavate paranduste läbiviimist. Detsembrikuu koosolekul kaaluti osakondade parandusi ja võeti tehtud ettepanekud suurel määral eelnõusse sisse.

Kogude põhikirjast ja selle muudatustest kirjutatakse teisel pikemalt.

2) N. Jõesuu majade juures tehti mõni väikene remont.

3) Meh. Kangur Tartust kaebas Keskjuhatusele, et tema andnud kellelegi kaasteenijale kaubaorderile vastutusallkirja, orderivõtja lahkunud teenistusest ja temalt nõutud kohtuga sisse summa, mille juures Kangur ei olnud rahul protsentide tasumisega kui ka asjaajamise korraga Tartu osakonnas, kuna teda pole hoiatatud.

Keskjuhatust küsis Tartu osakonnalt selgitust. Osakond teatas, et olla tehtud Kangurile meeldetuletus. Kuna iga käendaja peab ka tarbe korral tegelikult vastutust kandma, siis loomulikult ei saanud Keskjuhatust selles asjas midagi teha, millest ka Kangurile teatati.

Kangur ei rahuldunud, saatis jälle uue protesti, kuid et ei esitatud uusi asjaolusid, siis ei saadud küsimust enam sisuliselt arutada.

4) Kutseühingu Tapa osakond saatis Keskjuhatusele märgukirja, milles juhiti tähelepanu asjaolule, et Ambla vallas olla palgateenijaid postiametkonnast kogukonnamaksuga liiga kõrgelt maksustatud, paludes Keskjuhatuse kaasabi. Kuna küsimus ei puutu Keskjuhatuse kompetentsi ja vallale õigus on antud makse määrata mitmesuguses suuruses, siis Keskjuhatust ei saanud selles küsimuses midagi ette võtta. Küsimus kantakse ette 1938. a. kongressil.

5) Maakontorite poolt pöörati Keskjuhatuse poole palvega, astuda postivalitsuses samme preemiate jaotuse korralduse osaliseks muutmiseks, tehnilistele agentidele preemiate määramise osas,

Kehtiva korra kohaselt saavad tehnilised agendid ka selle aja eest kontori koosseisu preemiat, millal nad kontoris ei tööta, vaid viibivad välistöödel. Keskjuhatust palus posteli asja nii korraldada, et preemiaid antakse tehnilistele jõududele kontori koosseisu arvel vaid selle aja eest, millal nad tegelikult kontoris töötavad.

6) Kutseühingu Narva osakond saatis Keskjuhatusele märgukirja, milles kaevati, et Narva—Tapa liini postvagunis olla tööpäev liialt pikk, 65 tundi nädalas. Kuna kohaliku kontori ülema kaudu tööpäeva lühendamine ja inimeste vagunisse juurdeandmine pole andnud tagajärgi, vaid kontoriülem lubanud isikuid, kes kaebavad tööpäeva pikkusest, maale paigutada, siis palus osakond Keskjuhatuse kaudu postivalitsuse kaasabi.

Keskjuhatust palus postivalitsuse direktorit Narva postvagunis olukorda parandada. Nagu kuuleme, saatnud direktor valitsuse esindaja kohale küsimust selgitama ja korraldama, mille tulemusena antud ka vagunitöödele lisainimesi ja sellega lühenes tööpäev.

7) Teatavasti postivalitsuse direktor saatis asutistele tutvumiseks tema poolt hõrra teedeministrile tehtud ettekande „Postiametkond ja tema hädalisemad vajadused.“ Selle ettekande lk. 12 on öeldud, et ametkonnas uute põhimõtete täies ulatuses rakendamisel olevat mõningaid raskusi, kuna olla endisest ajast järel teatud hulk vanemaid inimesi, kes uue aja nõudeile ei vasta.

Selles väljenduses leidsid mõned vanemad teenijad kogu vanema generatsiooni aadressil halvustavat hinnangut ja pöördusid Keskjuhatuse poole selgituse saamiseks. Keskjuhatuse esindajal oli selles asjas direktoriga läbirääkimine, mille juures esindaja tegi teatavaks vanemate teenijate poolt ettetöötatud haavunud tundeid. Direktor teatas, et tema pole selles väljenduses sugugi mõelnud kõiki vanemaid teenijaid ega pole viibanud kõigile vanematele, vaid tema olevat väga teadlik sellest, et vanemate hulgas on palju häid jõude, kuid ometi olevat teatav arv nõrku olemas, keda olevat mõeldud hõrra teedeministrile tehtud ettekandes.

Nii ei peaks olema mingit põhjust kõi-

gil vanema generatsiooni teenijail endid sellest haavunud tunda.

8) Keegi ametnik saatis Keskjuhatusale anonüümkirja, milles juhtis tähelepanu asjaolule, et vormiriiete kandjatel ametnikel peaks olema väljapaistvamad ja erinevad ametimärgid.

Keskjuhatus ei saanud anonüümkirja sisuliselt arutusele võtta.

9) Teatavasti pöördus Keskjuhatus (vt. Postisarv nr. 9 — 1937) postivalitsuse direktori poole märgukirjaga, paludes määrata asutistele normidekohane koosseis. Oktoobri alul sai Keskjuhatus vastuse, milles teatatakse, et koosseise olevat võimalik täiendada selle võrra, kuivõrd saadakse eelarve korras juurde uusi ametikohti.

10) Oktoobri alul sai Keskjuhatus ka vastuse märgukirjale, milles paluti korraldada võõrkeelte kursusi ja hoolitseda, et välisvahetuse asutistes oleks tarvilisel määral võõrkeeli oskajaid ametnikke, kellele anda keeleõppimise vaeva eest kompensatsiooni.

Vastuses teatatakse, et lisatasu saamiseks puuduvat seaduslik alus, seda ei tehtavat ka teistes asutistes ja et posteli andmeil olevat asutistes tarvilik arv võõrkeeli oskajaid ametnikke.

Keskjuhatus.

Postiteenijate kogude põhikirjast

Nagu lugejaile juba informatsiooniandmeist teada, saatis keskjuhatus kogude põhikirja eelnõu osakondadele arvamise avaldamiseks, seisukoha võtmiseks ja paranduste tegemiseks ning palus vastata hiljemalt 15. novembriks 1937. a.

Osakondadele eelnõu saates teatab keskjuhatus ühtlasi, et eelnõu on koostatud 1937. a. kongressil vastuvõetud otsuse kohaselt, et põhikirja koostamine on vaid ettevalmistav toiming ja keskjuhatus ei astu mingisuguseid samme kogude seaduse maksmapanekuks enne kui 1938. a. kongress annab eelnõule oma pooldava otsuse. Osakondadele saadetud vastustest selgus järgmist:

1) 6 osakonda, Elva, Valga, Tartu, Rakvere, Paide ja Tapa — üldse kogusid ei poolda ja seepärast ei tehta nende poolt ka parandusi. Mittepooledajad soovivad jääda praeguse kutseühingu juurde, mõni osakond ütleb, et pole kindlust, kas põhikiri esitatud kujul läheb

läbi, tehakse ehk ümber, piiratakse tegetsemisõigusi ja seepärast soovivad jääda praeguse kutseühingu juurde. Mõned soovivad oodata, kuni ja kuidas kujuneb metsateenijate-kogu tegevus. 6 osakonnal on kokku 213 liiget.

2) Tehniline ühing teatas, et nad ei poolda põhikirja konstruktsiooni puudulikkuse tõttu. Ühingu esindaja tegi keskjuhatusale koosolekul parandusi, mida keskjuhatus osalt aktsepteeris.

3) 4 osakonda, Mõisaküla, Võru, Jõhvi ja Rapla pooldavad eelnõu esitatud kujul. Nimetatud 4 osakonnal on kokku 80 liiget.

4) 2 osakonda, Kuressaare ja Petseri, ei vastanud. Nendest Kuressaare osakond avaldas oma seisukoha juba suvel, kui esimees härra Uustalu korraldas seal olles koosoleku. Nimelt soovis Kuressaare osakond mõningaid parandusi, mis ongi juba teostatud.

5) 5 osakonda, Narva, Pärnu, Tallinna, Viljandi ja Haapsalu (kokku liikmeid 608) põhimõtteliselt pooldasid eelnõu, kuid tegid rea parandusi.

Keskjuhatus oma koosolekul 14. dets. 1937. a. arutas osakondade parandusettepanekuid ja tegi eelnõusse mitmeid muudatusi-parandusi. Aja puudusel ei saadud kõiki parandusettepanekuid veel läbi arutada, vaid jaanuari alul peetakse järgmine koosolek, kus läbi arutatakse kõik parandusettepanekud. Peale kõigi parandusettepanekute läbiarutamist ja paranduste täienduste tegemist saadetakse parandused osakondadele teadmiseks.

Osakondade poolt tehtud parandusettepanekud käsitasid peaaesjalikult liikmemaksu määra, liikmemaksu jaotust kohaliku kogu ja keskkogu vahel ning keskkogu võimu piiramist kohaliku kogu tegevuse kontrollimisel ja destsiplinaar-kohtu karistusi. Saadud ettepanekuid kaaludes ja enamiku osakondade soove arvesse võttes, tegi keskjuhatus esimesel koosolekul järgmised parandused:

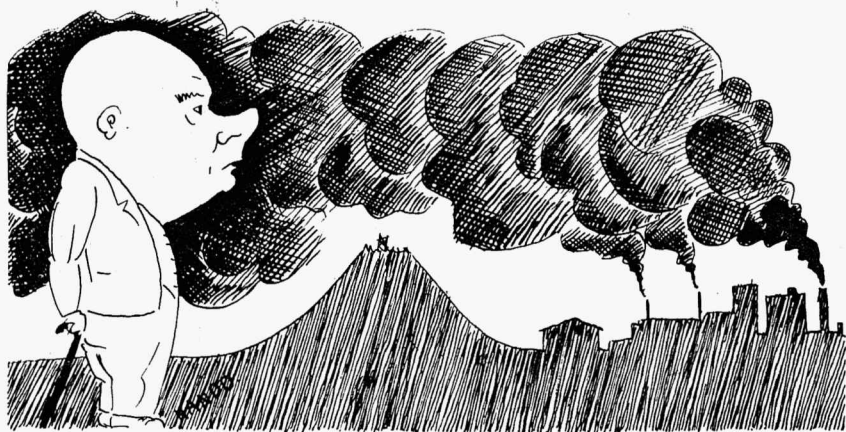
Seaduse-eelnõus:

1) § 2 Postivalitsuse direktoril ja abidirektoril pole kogusse kuuluvus sunduslik.

2) § 7 p. 5 muudeti järgmiselt: „korduvate karistuste korral kohus esitab süüdlase postivalitsuse direktorile ametijärgus edasijõudmise tõkestamiseks.“

Põhikirjas tehti järgmisi parandusi:

1) § 3 „Keskkogu nõukogu määrab kogude nimed, tegevuspiirkonnad ja ju-

Kiviõli postiülem H. Koppel jälgib murelikult Kiviõli panoraami, sest kõigi tundemärkide järele tõuseb siin rahvaliidklemine ja postiliikimine lähemal ajal mitmekordseks. Kõrge tuhamägi, eri linnajagu ülikooliharidusega isikule, sabotaaž ja muud vaatamisväärsused on kindlasti meelitavateks tõmbenumbriteks nii välis- kui ka sisemaa turistidele.

hatuse asukohad, kuulates ära kohalike kogude arvamused. Kogu loomiseks peab olema vähemalt 30 tegevliiget.“

2) § 7 p. 7: „Arendada liikmeskonnas vaimlist ja kehakultuurilist tegevust.“

3) § 8 p. 1 kustutati ja endine p. 2 jäi esimeseks, ning seda täiendati järgmiselt: „Omandada ja võõrandada kinnis- ja vallasvara, sõlmida lepinguid ning võtta endale kohustusi, esineda kohtus ja teistes ametiasutistes.“

Selle muudatuse läbi viimisega pole kohalikul kogul vaja keskkogu nõukogu nõusolekut kinnisvara ostmiseks, võõrandamiseks.

Teiste punktide numeratsioon muudeti — esimese kustutamise tõttu.

4) § 9 II lõige muudeti järgmiselt:

„Kogu tegevliikmeteks on kõik kogu piirkonnas asuvad postiametkonna koosseisulised teenijad. Postivalitsuse direktoril ja abidirektoril pole kogusse kuuluvus sunduslik.“

5) § 13 viimases lauses kustutati sõnad: „põhikirja kohaselt“.

6) § 14 II lõige muudeti järgmiselt: „Tegevliikmete liikmemaksudest läheb 25% keskkogule ja 75% läheb vastava kohaliku kogu kasuks.“

Olgu tähendatud, et selle muudatuse tegi keskkjuhatuse osakondade soovil, kuigi keskkjuhatuse osa liikmeid oli arvamisel, et liikmemaksu sellise jaotuse juures võib keskkogu tegevus osutada väga piiratuks just raha vähesusel.

Pildi saamiseks väike arvestus. Koosseisuliste teenijate palgakrediit on ca 184 miljonit senti aastas, ehk 1.840.000 kr. Kui liikmemaks määratakse maksimaalselt 1% palgast, saaksid kõik kogud aastas liikmemaksu kr. 18.400. Sellest saaks keskkogu 25% — ehk kr. 4600 ja kohali-

kud kogud saaksid kogusummas 75% — ehk kr. 13.800. Kuna aga 1% liikmemaksu üldiselt kõrgeks peetakse, isegi sooviti seda määrata seaduses ja põhikirjas alandada 0,5% peale, siis on arvata, et 1% liikmemaksu ei taha määrata keskkogu nõukogu.

Keskkjuhatuse jättis seaduses kui ka põhikirja 1% liikmemaksu kui maksimumi, teadmiseks, et vähem maksumäära võtmine on alati võimalik.

Kui liikmemaksu võetakse 0,5% palgast, siis saaks keskkogu kr. 2300 ja kohalikud kogud kr. 6900.

Esitaksime selle juurde veel võrdluse praegu saadavatest liikmemaksudest. Juba kaua aastaid on kutseühingul ca 1000 liiget. Möödunud aastal see arv langes vähe. Nüüd tuli juurde uusi osakondi ja praegu on liikmeid ca 1000. Võttes arvestuse aluseks 1000 liiget ja maksu määraks kr. 2.40 aastas, sai keskkjuhatuse sellest 50% ehk 1200 ning sama palju osakonnad. Möödunud aasta kongress otsustas, et keskkjuhatuse saab 40% ja osakond 60%. Sellega sai keskkjuhatuse kr. 960 ja osakonnad kr. 1440.

Nii näeme, et ka 0,5% liikmemaksu juures saab keskkogu kuidagi elada ära, eeldusega ja lootusega, et erikapitalist saadavad summad ei vähene ja et nende saamisel ei tuleks kitsendusi. Ainult liikmemaksuga, kuigi see oleks 1% palgast, ei saaks keskkogu oma kodusid pidada ülal.

Kuid kui veel võtta arvesse seda, et kogude seaduse ja põhikirja kohaselt kogu tegevus on ametialane — siis tulevikus ei oleks enam tarvidust tasuda ei asjaajajale ega laekurile, kuna nad saavad vastavat aega teenistuseajast.

7) § 14 viimane lõige kustutati.

8) § 15 lisati juurde: Toetajate liikmete liikmemaks jääb kohalikule kogule.“

Peale pühi saatis tehnilise ala teenijate ühingu juhatus oma parandusettepanekud kirjalikult. Nimelt pani ühingu juhatus ette järgmised muudatused:

1) Liikmemaksu ülemmäär olgu $\frac{1}{2}\%$.

2) Teenijad, kes teenistuskoha tõttu peavad kuuluma mõnda teise organisatsiooni, maksavad kogu makse pooles osas (vist on mõeldud insenere, kes kuuluvad Ins. koja alla).

3) Moodustada kogude juurde 4 iseseisvat sektsiooni (samal põhimõttel nagu eelnõus rühmad). Samuti moodustada ka keskkogu juurde 4 iseseisvat sektsiooni. Sektsioonid tegutseksid keskkohaga koos üleriiklikult võrdlemisi iseseisvalt ja sektsioonide juhatuste esimehed moodustaksid kogu juhatus, kellele tarbe korral oleks täienduseks sektsioonide juhatuste sekretärid.

Keskjuhatus ei saanud neid seisukohti tunnistada õigeks järgmistel kaalutlustel:

1) Liikmemaksu võib alati määrata $\frac{1}{2}\%$ peale,

2) Ei ole õigustatud liikmemaksu poole võrra alandamine neile, kes kuuluvad mõnesse teise kotta. Igasse kotta või sundorganisatsiooni kuuluvusel on teatav mõte ja huvi ja ka maksud peaksid olema täismaksud.

3) Sektsioonide nimetus esineb rühmade asemel. Nimetus iseendast pole küll kuigi oluline, oleksime võinud ainult nime pärast eelnõus rühmad nimetada sektsioonideks, kuid oluline on tehnilise ühingu juhatus ettepanekus sektsioonidele omistatud liiga iseseisev asjaajamine, mis tegelikult tähendab seda, et tekib 4 iseseisvat organisatsiooni, kuna aga keskjuhatus eelnõudes, nii seaduses kui ka põhikirjas taotletakse ühise pere loomist.

Ka ei olnud Keskjuhatusel vastuvõetav tehnilise ühingu ettepanek keskkogu nõukogu ja juhatus koosseisu komplekteerimise kohta. Nimelt tehti ettepanek, et kongress käib harva koos, tarviduse järele, kuna nõukogu käiks koos iga aasta. Nõukogusse kuuluks 16 liiget, igast rühmast 4. Keskkogu juhatuses

oleks igast sektsioonist 4 liiget ja p. s. esimees, kokku 9. Esimees valitagu kirjalikult üle riigi kõigi teenijate poolt.

Milline proportsioon? Administratsiooni rühmas oleks 214 liiget, ametnike rühmas 824, postiljonide rühmas 367 ja tehnilises rühmas 303. Nagu arvud näitavad, ei ole rühma esindajate kohtade võrdne arv nõukogus kui ka juhatuses kuidagi õigustatud.

Neil põhjustel ei saanud keskjuhatus ettepanud muudatusi pooldada. Küll täiendas keskjuhatus eelnõu selles mõttes, et soovi ja tarbe korral peab rühma esindajate arv kõigis organites olema proportsionaalne vastava rühma üldise liikmete arvuga.

14. jaanuaril 1938. a. keskjuhatus arutas läbi kõik parandusettepanekud ja võttis eelnõu sedapuhku lõplikult vastu.

Kuna keskjuhatus pidas tarvilikuks eelnõu avaldada „Postisarves“, siis viimase koosoleku parandusi siinjuures pole enam mõtet tsiteerida.

Paluksin vaid osakondade juhatusi kui ka kõiki tegelasi eelnõusse hästi süveneda, et kongressil oleks asja arutamine hõlpsam.

J. Kallasma.

Keskjuhatus tegevusest

Kongress 27. ja 28. märtsil

Keskjuhatus koosolekul 14. jaanuaril valiti erikapitali komiteesse endised esindajad — Amanda Kannes, Rein Raidma ja Nikolai Rumm.

1937. a. aruanne kinnitati tasakaalus kr. 5851,92.

1938. a. eelarve võeti vastu tasakaalus kr. 9074,75. Ilmuvad „Postisarve“ veebruarikuu numbris. 1938. a. kongress otustati kokku kutsuda Tallinna 27. ja 28. märtsil. Kutseühingu Tallinna osak. ball on 26. märtsil ja nii saavad saadikud õhtuks Tallinna sõites ka ballist osa võtta.

Arutati pikalt ja põhjalikult kogude põhikirja, parandusi, millest teisel täiendavalt.

Keskjuhatus.

*Nüüd on paras aeg tellida „Postisarve“
terve aasta peale*

Kas vajame sundorganisatsiooni?

Nüüd, kus Postiteenijate kogude põhikirja projekt välja töötatud ja osakondadele tutvumiseks saadetud, on vajalik enne, kui küsimust lõplikult otsustada, selgusele jõuda, kas on meil tarvis ja otstarbekohane astuda seda sammu. Milliseid paremusi toob uus organisatsioon? Kas need muudatused, mis kogude projektis ette nähtud, on küllaldased ja niivõrt tähtsad, et loobuda senisest organisatsiooni vormist? Millised pahed võivad esile kerkida uues organisatsioonis jne?

Vormilisest küljest näib ju, et organisatsiooni olemasolu, muutudes kindlapiiriliseks ja stabiilseks avalik-õiguslikuks organiks, on iseenesest juba saavutus. See arvamine ongi peamiseks põhjuseks, miks on kogude projekt suutnud poolehoidu leida. Elame praegu ajajärgus, kus uute ideede ja nii öelda „uue vaimu“ pealetung on niivõrt tugev, et raske on sellele vastu panna.

Fašism, natsism, bolševism ja teised ismid püüavad kõik selle poole, et surada organisatsioone ühte vormi, s. o. neid standartiseerida, öeldes see on ainus abinõu tervikluse, ühtluse loomiseks. Sundorganisatsioon on autoritaarse korra juures iseloomustavaks ja oluliseks nähteks. See võimaldab neil laialdasi hulki viia üksikute juhtide võimu alla ja sellega neile mõju avaldada ning välispidist efekti luua. Organisatsiooni elu ja avaldused juhitakse juba kõrgema võimu poolt teatavale tasapinnale, küsimata, kas ja kuidas liikmed sellesse suhtuvad.

Meie juures on asi otse ümberpöörduvalt. Meid ei sunnita looma säärast välispidist terviklist organisatsiooni, sest meie kõrgemad juhid ei vaja ja ei taotle välispidist efekti. Meie organiseerime endid vabatahtlikult, demokraatlike põhimõtete alusel, kuid ometi oleme asunud sundorganisatsiooni loomisele, s. o. ise tahame endid sundida vabatahtlikult!!! — Milleks? Et vabakutselised löid endile sundorganisatsioonid — kojad — on aru saadav, sest nendel puudus keskus, mis oleks kõiki üksikuid organisatsioone ühendanud, et ühiselt omi huve kaitsta. Meil postlastel on üleriiklik organisatsioon olemas oma keskusega, mis omakord kuulub veel üleriiklisse R. ja O. teenijate keskkliitu, seega tegevus küllaldaselt keskendatud. Mis puutub meie praegusesse organisatsiooni, siis on tal suuri õigusi, mis antud kõrgematelt instantsidelt ja milliste äravõtmist ette näha pole. Need õigused on saadud peaasjalikult Postivalitsuse administratsiooni ja teiste valitsusasutuste hääst suhtumisest organisatsiooni. Ärgem unustagem, et see hää side ei olene mitte niipalju vastavast paragrahvist, kui organisatsiooni seesmisest

jõust ja ühtlusest ühelt poolt ja administratsiooni hääst tahtest koostööks teiselt poolt. Kui kõrgemad instantsid koostööd ei soovi, siis ei aita selleks kaasa ka kõige kõlavam põhikirja paragrahv. Koostöö on võimalik vastastikkusel soovil ja arusaamisel. Et uue organisatsiooni esindus saaks kaasaotsustamise õigusi majanduslike või teenistuslike küsimuste juures, mida võib-olla kogude esinduselt mõnelt poolt loodetakse, siis on siin küll suurima arusaamatusega tegemist. Isegi revolutsiooni päevil, kui organisatsioon näis olevat kõikvõimas, ei küündinud ta võim nii kaugele! Organisatsiooni õiguseks on ja jääb neis küsimustes oma soove avaldada esindajate kaudu, s. o. kaasarääkimise õigus, kuid mitte otsustamise õigus. Kaasavalitsemise õigust ei luba riiklik korraldus juba, olgu ta või ülidemokraatlik.

Nii näeme, et see ihaldatud avalik-õiguslik alus, ei lisa meie organisatsioonile mingit väärtust sisuliselt juure.

Meie räägime sundorganisatsiooni poolt veel ka liikmeskonna arvulisest küljest. Kõik pole organiseeritud, kuna aga ka mitteliikmed saavad osa hüvedest, mis organisatsiooni poolt saavutatud. Seega meie soovime sunniviisil liikmeskonda organiseerida 100%. Otsekohe kerkib siin

Karl Kurvits,

mees, kes korraldab ja juhib mulgi-maa tete-vörku; pühitses jõulukuus postiteenistuse 30. aastapäeva.

küsimus, mis määrab organisatsiooni elujõulikkuse? Kas 75% või 100% liikmeskond? Miks meie pole suutnud 100% liikmeskonda vabatahtlikult saavutada? Organisatsiooni elujõulisuse määrab organisatsiooni aktiivne liikmeskond, s. o. need liikmed, kes seisavad organis. eluga tihedas ja elavas kontaktis. Nende arv on otsustav. On neid rohkem, kasvab liikmeskond ja ümberpöörduvalt. Passiivse 100% liikmeskonnaga organisatsioon on surnud, või ta kiratseb. Postlastel on liikmeskond, võrreldes teiste riigiteenijate organisatsioonidega küllaldaselt aktiivne, ta on sammunud teiste organisatsioonide esirinnas ja ka seersmine elevus ja pinevus on suutnud erksa ja liikvel hoida kogu liikmeskonna. Need puuduvad 25% teenijaist ei lisa organisatsiooni elule midagi enam juurde ja nende puuduvate liikmemaksu veeringute eest luua sundorganisatsiooni, tundub äärmiselt mõttetu olevat. Nende liikmete kaasatõmbamine on vabatahtlikult täiesti võimalik. Tuleb astuda ainult nendega kontakti ja luua tihedam side nendega, sest eemaljäanud asuvad enamuses eemal keskkohtadest, milles nad ise süüdi pole.

Lõpuks näib, et kogude loomisega muutub postlaste organisatsioon tsentraliseeritud bürokraatlikuks asutiseks, kes oma ettenähtud ülesanded parimal juhul täidab korrektselt ja väliselt tegutseb, kuid seesiselt ja sisuliselt kaotab elujõu ja algatusvõime. Pealegi on väga raske tulevikus läbi viia organisatsiooni struktuuris muudatusi, kui need vajalikuks osutuvad, sest see võib sündida ainult seaduseandlises korras. Kuna arenev elu alaliselt muutub, siis on praegune organisatsiooni vorm palju paendavam ja vastuvõetavam, mida võime ise vabal tahtel kohendada üleskerkinud nõuetele. A. S.

Mõtteid enne kongressi

Joh. Tamre, kutseüh. Tapa os. esimees

Käesoleva aasta alul astub kokku Tallinnas järjekorraline 20. postiteenijate kongress. Selle päevakorras seisab kutseühingu elus väga põhjanevate küsimuste otsustamine. Iseloomustav on just see, et kongressi juubeliaastal tuleb see otsus teha: kas kogud või vaba kutseühing. Tahaksin käesolevaga lugupeetavate kaasteenijate tähelepanu juhtida sellele, et see küsimus on küllalt väärt, et igaüks seda kaaluks ja kindla otsuse teeks. Seisame ju nõndanimetatud kutseühingulise põhiseaduse uuendamise eel, mis meie ametialaseid huve samuti võib riivata, nagu on poliitilisel alal riigi põhiseadus. Oma tähelepanekuist võin nentida, et teenijaskond ei võta seda küsimust mitte täie tõsidusega. Asja huvides oleks, et osakonna peakoosolekud seda küsimust põhjalikult kaaluksid ja motiveeritud otsused kongressi saadikuile kaasa annaksid. Vastasel juhul võiks saada kongressi otsus juhuslik ja selles ei peeldu teenijaskonna seisukoht.

Oleks eriti tähtis, et eelolevaks kongressiks osakonnad valiksid saadikud, kes oleksid tõsised töömehed ja kellel kutseühingu hea käekäik südame ligi. Kui läinud aasta kongressi kohta öeldi, et seal valitses töömeeleolu, siis tahaks loota, et eeloleval kongressil tööd takistavad sõnavõtted üldse puuduvad. Kongress peaks olema inspireeritud heast tahtest, kaugel igasugusist väiklusist, isiklikest

Hädaoht

Kaustaste postkontori ametnik Õienduste on ärevuses. Suur hädaoht on lähenemas.

Tänahommikuse posti seast leidis Õienduste ajakirja, mille nimi tundus tuttavlik ja äratas huvi — „Postisarv“. Oli justkui varengi seda nime kuulnud, vist kord ajalehe tellimist vastu võttes oli silma puutunud ajalehtede nimestikus selline nimetus. Nüüd aga on ta otse silma silma vastu sattunud sellega.

Et Kaustaste kontori teenijad kõik kolm on kokkuhoidlikud ja korralikud inimesed, kes ei raiska oma raha ajakirjade tellimisele ega tegele mingisuguste kutseühingutega, sest mis üks korralik riigiteenija igale poole oma nina topib, las teevad teised, siis ei olnud postiametnik Õiendustel senini võimalik ka sellist ajakirja kui „Postisarv“ oma ihusilmaga näha. Täna aga oli postvagun eksikombel ühe Kaljumäe

postkontori „Postisarve“ Kaustaste postkontorisse sihtinud.

Kuigi südametunnistus ei lubanud töö ajal lehe ja eriti veel võõra lehe lugemisele asuda, riskis Õienduste siiski ja avas „Postisarve“.

Oli seal pilte ja kirjutisi. Isegi ühe endise kaasametniku, kellega ühes kontoris teeniti, pilt, mingisuguse juubeli puhul.

Asi hakkas huvitama, sest kirjutiste pealkirjade järgi otsustades oli jutt postiametkonna ja teenijate asjadest.

Silmitsedes ajakirja edasi köitis Õienduste tähelepanu üks pikem kirjutis, millest eriti tõrkasid silma sõrendatud tähtedega sõnad: kindlakorraline, sunduslik, antakse käsk jne.

Milles just asi seisab, seda Õienduste järsku ei taipa. Lähemal vaatlusel selgub aga kohe: tahetakse postiteenijaid sunduslikult organiseerida, millega kaasas käib aga vabaduse ohver-

intrüigest ja asjale mittekasulikest tegureist.

Et hoida alal ja süvendada kutseühingu prestiiži, peame, eriti praegusel ajal, olema kained, asjalikud ja tulema välja ainult põhjendatud ja võimaluse piires realiseeritavate ettepanekutega. Ainult neil kaalutlusil võib loota, et meie tööd hinnatakse ja vastuvõetud otsused mitte õhku rippuma ei jää. Meie edu ei seisa mitte meie ühingu välises struktuuris, vaid tema autoriteedis.

Kui mõnelt poolt suhtutakse eitavalt kutseühingu tegevusse, siis on see väärarusaamine. Praegune tendents suundub ikka sennapoole, et kõik kutsed oleksid organiseeritud. Ja seda täie õigusega. Eks mehhanismi häid ja halbu külgi tunne kõige paremini töötajad kohtadel.

Kongressi otsus olgu vaba igasugustest kõrvalmõjudest, kuid tahaksin loota, et seda tööd krooniks edu ja kutseühing võiks kujuneda autoriteetseks koguks, kes võiks postiametkonna ülesehitavas töös tõhusalt kaasa aidata.

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatusel resolutsioon eelseisvate valimiste kohta

P.-t.-t. teenijate kutseühingu Tallinna osakonna juhatus oma koosolekul 25. jaanuaril võttis vastu alljärgneva resolutsiooni:

P.-t.-t. teen. Kutseüh. Tall. osakonna juhatus, tunnustavalt hinnates praeguse Riigihoidja, Kaitseväge Ülemjuhataja ja Vabariigi Valitsuse positiivset tegevust meie riigis kodurahu saavutamise ja majandusliku olukorra kindlustamise alal, mille tagajärjel riigis valitseb kindlustunne ja in-

damine, mõtlemisõiguse loovutamine ja muud sellised pahed.

No nüüd läheb lugu lahti. Mis kurja on Õienduste neile teinud, et teda tahetakse sundida mingisuguse kogu liikmeks. Pole ta senini kellelegi jalgu jäänud, välja arvatud vahest seekord, kui ta paar nädalat tagasi oli ühe õnnesoovi-kaardi valesti sihitanud. Aga selle asja klaaris ta ilusti ära, ajades süü kiire ja rohke töö selga, ning asi pidigi sellega lõppema. Ega siis nüüd ometi sellepärast?

Ka nime oli Õienduste eestistanud, nagu see korraliku kodaniku kohus. Endine oli küll kahilus ja samuti nagu uuski, elukutsele vihjav — Briefpapier, kuid maainimesed ei hääldanud seda õigesti, ning omavahel öelda, see oligi see nime muutmise peapõhjus.

Boris Müürdon,

Saaremaa postitülem ja Kuressaare postiieff. Muuseas: Suure Maa pealinna postilauljaile hästituntud mees, oli möödunud suvel lauljaile abiks ja toeks Saaremaa „vallutamisel“.

nukas töömeeleolu vastava majandusliku tõusuga ning teades, et selles meie riigi praeguste juhtide poolt käppenäidatud suunas kodurahu jätkuvas meeleolus ja rahva kõigi kihtide ühistöö ja Riigihoidjaga koostöö vaimus tahavad kaasa aidata Rahvuskogu poolt vastuvõetud ja 1. jaanuarist 1938. a. jõustunud Põhiseaduse rakendamistööle rahvarinde kandidaadid Riigivolikogus, kutsub üles oma liikmeid kaasa töötama eelseisvatel riigivolikogu valimistel rahvarinde kandidaatide heaks ja hääletama nende poolt.

Nüüd aga see pagana kogu. Milleks nad ometi teda sunnivad, kas neil liikmeid veel vähe on? Senini on ilma temata läbi saadud, kõik nõudmised nõutud ja kui midagi on läbi läinud, üks siis ka Õienduste on selle lahkelt vastu võtnud. Kõik vanadustasud, laste koolirahad jne. Kunagi ei ole ta niisugustele asjadele vastu olnud, olgugi et on organiseerimatu. Tehku nad kogud või kojad, ühingud või ükskõik mis asjad, Õiendustel pole selle vastu midagi, kuid ärgu nad teda sundigu sinna liikmeks astuma.

Nojah, kui nad su kord juba sinna kogusse panevad, ega siis liikmemaksust ka enam pääse. Jälle mõnikümmend senti kuus läinud. Ja milleks? Mis nad selle ilmatu rahaga teevad, mis liikmemaksudest kokku tuleb? Seal on näiteks need suvilad. Õienduste käis möödunud suvel

Postiametkonna juubilar 1938. a.

Teenijad, kellel 1938. a. jooksul täitub 40, 35, 30 ja 25 aastat riigiteenistust

40 a.

Kesk, Oskar, Kuressaare ptk. ül. abi 1./13. I 1898.
Järvemets, Oskar, Mat. Kesk. juh., 1./13. VI 1898.
Torn, Aleksander, Rakvere ptk. ül., 1./13. VI 1898.
Mulkson, Hans, Tall. Peap. v. am., 1./13. VII 1898.
Peterson, Artur, Tartu ptk. v. am., 5./17. V 1898.

35 a.

Sulg, Jüri, Türi ptk. ül., 1./14. I 1903.
Viita, Ed., P. jooksv. arv. b. juh., 11./24. V 1903.
Prants, Gustav, Narva ptk. ül. abi, 16./29. XI 1903.
Schnur, Tiidrik, Rakv. ptk. 1-a j. am., 1./14. I 1903.
Vachstein, Frits, Saaremaa t.-t.-v. 2. j. jsk. juh., 11./24. V 1903.
Bölauf, Vold., Tall. Peap. v. jsk. juh., 1./14. VII 1903.
Ruben, Joh., Tall. tel.-v. van. am., 1./14. VII 1903.
Vaim, Jüri, Paide ptk. 1-a j. am., 31. VII/13. VIII 1903.
Võlt, Johan, Lelle ptk. 2-a j. am., 1./14. VIII 1903.
Herrmann, Jaan, Tall. Välistp. ptk. 1-b j. ametn., 16./29. VIII 1903.

30 a.

Luukas, Gustav, Kuivastu ptk. ül., 16./29. IV 1908.
Holland, Joh., Läänemaa t.-t.-v. ül., 8./21. XII 1908.
Vabi, Georg, Pärnu ptk. van. post., 1./14. II 1908.
Alto, Joh., Tall. Peapostk. v. post., 1./14. IV 1908.
Ardla, Jakob, Pärnu ptk. v. post., 1./14. IV 1908.
Lukk, Karl, Pärnu ptk. van. post., 1./14. IV 1908.
Sinkel, Justin, Võru ptk. van. am., 16./29. IV 1908.
Lauk, August, Tartu ptk. noor. post., 1 V 1908.
Tamm, Peeter, Valga ptk. van. post., 1./14. V 1908.
Dmuhovski, Nik., Tartu V. ptk. 3. j. am., 16. V 1908.
Tuurmaa, Ado, Keila ptk. v. post., 15./28. V 1908.
Lepik, Jaan, Tartu ptk. 1-a j. am., 16./29. VI 1908.
Mau, Jüri, Tall. tel.-v. v. jsk. juh. 11./24. VII 1908.

Tamm, Mihail, Leisi ptk. n. post., 26. IX/9. X 1908.
Ambre, Oskar, Tartu ptk. 1-a j. am., 8./21. X 1908.
Nuut, Bernh., Haaps. ptk. 1-b j. am., 17./30. XI 1908.
Toome, Märt, Viljandi ptk. v. post., 1./14. XII 1908.

25 a.

Argus, August, Paldiski ptk. ül., 16. II/1. III 1913.
Lepp, Johannes, Postival. 1. j. am., 17./30. IV 1913.
Jürgens, Gustav, Kihelk. ptk. ül., 18. IV/1. V 1913.
Uussaar, Artur, Tapa ptk. ül., 6./19. VI 1913.
Rautsik, Aleks., Antsla ptk. ül., 26. IX/9. X 1913.
Tsvetkov, Alvine, Postival. raamatupid., 23. X 1913.
Mark, Jüri, Viljandi ptk. ül. abi, 1./14. XI 1913.
Lall, Karl, Nõmme ptk. ül., 20. XI/3. XII 1913.
Pällo, Magda, Tall. Peapostk. 1-b j. am., 13. III 1913.
Tammaja, Joh., Tall. S. ptk. van. am., 8./21. III 1913.
Kerge, Gustav, Tartu Vaks. ptk. 1-b j. ametn., 16./29. III 1913.
Rubin, Aug., Tall. Väl.-p. ptk. 1-a j. am., 1./14. IV 1913.
Vahtmaa, Aleks., Tall. Vaksali ptk. 1-b j. am., 2./15. IV 1913.
Näpping, Aug., Tartu ptk. v. post., 18. IV/1. V 1913.
Gerlet, Jüri, Tall. Peap. van. post., 2./15. V 1913.
Tamses, Oskar, Pilstv. ptk. v. post., 1./14. VI 1913.
Liiva, Aug., Valga ptk. 1-a j. am., 11./24. VI 1913.
Sulg, Karla, Tall. Peap. v. post., 1./14. VIII 1913.
Mets, Karl, Tartu ptk. van. post., 13. IX 1913.
Tattar, Annus, Pärnu ptk. v. post., 1./14. IX 1913.
Lepik, Karl, Kopli ptk. van. post., 4./17. IX 1913.
Reinuma, Joh., Rakv. ptk. v. post., 21. IX/4. X 1913.
Tammepõld, Juh., Tartu ptk. 1-b j. am., 6./19. X 1913.
Siim, Aug., Rakvere ptk. 1-a j. am., 16./29. X 1913.
Nõmm, Ed., Kuress. ptk. 2-a j. am., 26. X/8. XI 1913.
Villenthal, Jüri, Tall. telef.-võrgu 1. j. meister, 10./23. XI 1913.
Mets, Tõno, Tall. Peap. 1-a j. am. 21. XI/4. XII 1913.
Treufeld, Robert, Harjumaa t.-t.-v. jaosk. juhat. 20. XI/3. XIII 1913.
Popov, Sergei, Tall. S. ptk. 1-a j. am., 20. XII 1913.

Narva-Jõesuus kutseühingu suvilas suvitamas. Vi-
lets värk. Mööbel lihtne ja vähe kah teist, aja
kehvalt läbi nagu koduski. Ja ometi olevat neil
hulk liikmeid, kes kõik maksu maksavad. Suu-
rem jagu koguni aasta ringi. Õienduste küll
maksis ainult kolm kuud enne suvitama minekut,
aga see tegi kah kokku 60 senti.

Ja veel, nagu see mees seal „Postisarves“
kirjutab, tulevat selle koguga mõtlemisõigus loo-
vutada. No see on juba midagi hullu. Kuidas

see asi küll käiks, seda Õienduste järsku ei
taipa, aga igatahes vastu on ta kogu sellele vär-
gile küll, sest...

„Tere! Noh härra Õienduste, tehke ruttu Kott-
küla post kinni, Alatoa Mats on hobusega viina-
poe juures, saaks ühes minema.“

See oli Kottküla trakti postivedaja oma pos-
tiga, kellele pidi Õienduste seekord loovutama
oma mõtlemisõiguse.

Maa Mees.

Kui käskkirjad kärisesid

Mitmed meie postiteenijate hulgast mäletavad veel aega, millal eesti keel oli põlatud ja kõigile eesti keelt kõnelejaile vaadati kõõrdi kui mässumeelseile, kes pole küllalt tarvilisel määral saanud seltskondlikku lihvi ja kes ei suuda raputada eneselt „matsi“ tuunusmärke.

Igas suuremas postiasutuses oli kohal nõndanimetatud käskkirjade raamat, mille esimesel lehel figureeris viimistletud kalligraafilise käskkirjaga, puhtkantselilises stiilis kirjutatud käskkiri nr. 1, mis keelas kõvasti võõrkeelte tarvitamise asutises.

Mõistagi, et seda käsku tuli täita ja nii mõnigi aravereline ja kohusetruu eestlasest-postiteenija väänas vene keelt, kui karu vääti. Kuid seevastu jälle nii mõnigi „mässumeelne“, protestivaimu põdev mõtleja ei suutnud kuidagi leppida sellise kategoorilise keeluga ja ta jätkas suurima rahuga „maakeele“ tarvitamist nii omavahel kui ka publiku teenindamisel.

Üks sääraseid oli ka Pärnu ptk. ametnik J. Peedi. Nii mõnigi kord tehti temale selle eest tolleaegse tõsivenelase ülemuse N. B. poolt etteheiteid ja poolsõbralikke hoiatusi. Peedit aga see ei häirinud: „Ah tühja, siin osatakse ka eesti keelt, ja lõpuks iga tühi asi ei vääri ju vene keele raiskamist,“ oli tema tavaline vastus. Sellega harjus viimaks ka ülemus, kui iseloomult hää inimene kunagi, ja suhtus sellesse kaunis häatahtlikult, olles harjunud ametnik Peedi ironiseerivate vastustega ja ta võttis seda kui sporti.

Maailmasõja ajal aga, kui saksa keel pandi valitsuse poolt keelu alla ja sai otse põlguse aluseks, katsusid mõned agaramad venekad ka eesti keelele avaldada survet veelgi suuremal määral kui ennemalt. Ka Pärnu ptk. ülem. B., lootes surmkindlasti venelaste võidule, mis mõistagi oleks tõstnud riigi prestiiži ja tõsivenelaste iseteadvust, võttis Peedi kord tõsisemalt käsile. Heatahtlikult, elavates sõnades näitas ta Peedile, kui hädaohlik ja labane on tõsisel riigiteenijal ja truul Veneriigi kodanikul sellisel raskel ajal praalida oma tšuhnaa keelega. Oleks aeg, et see keel üldse heidetaks kõrvale riigiteenijate peres.

Sellele isalikule õpetusele vastas siis Peedi, et praegu on käimas sõda, kus hävitatakse vaenlast mitte sõnadega, vaid tule ja rauaga ja kust ka Eesti pojad ohtralt võtavad osa ning pole veel olnud kuulda, et eestlased oma tšuhnaa keelega vähem kolgiksid vaenlast kui teised oma vene keelega. Just selle vastu — vähemalt Riia rindel seisvat eesti keel esikohal.

Asi lõppes sellega, et käskkirjade raamat rikastati uue käskkirjaga, lisaks käskkirjale nr. 1, kus ennem isalikult manitseti ja lõpupoole otse ähvardati eesti keelt kõnelejaid teenijaid. Ei saa

just ütelda, et see uus käskkiri oleks toonud erilist muudatust: kõnelused eesti keeles jätkusid ja mõnikord omasid otse demonstratiivset muljet.

Siis aga korraga hakkasid saabuma revolutsioonilised teated pealinnast. Ka Pärnus oli tunda mingisugust elevust. Ülemus muutus märksa tõsisemaks ja vähem nõudlikumaks, nagu see ebaselges olukorras harilik. Juba oli kuulda avalikest mässudest, duuma erilisest aktiivsusest. Riigivalitsus ja ministeeriumid nagu oleksid jäänud tagaplaanile, olles loovutanud oma funktsioonid duumale.

Ühel helgel hommikul aga, kui saabus teade keisri tagasiastumisest troonilt, oli ülemus eriti morn ja mõttes. Tema näoilme oli kohe näha, et mees alateadvuses aimab ette midagi seni hoopis tundmatut, midagi kohutavat: „Vaata, kus kuradid, keisri tõukasid troonilt,“ ütles ta vihaselt. „Mitte keegi pole teda tõuganud, ta ise astus tagasi,“ seletas Peedi.

„Mis ta pidi siis tegema, kui mässav mass ja revolutsionärid ümberringi, kuradid,“ katsus ülemus saamatult õiendada.

Ja siis lõpeks, kui valitsuse eesotsas seisis tulipea Kerenski ja levisid kuuldused uuesti Eestist, autonoomsest Eestist Vene riigi osana. võttis ametnik Peedi kurikuulsa käskkirjade raamatu, surmtõsiselt sammus sellega ülemuse kabinetti ja demonstratiivselt rebis raamatust esimese lehe, millel oli käskkiri nr. 1, sõnades: „Nüüd paigutame meie siia uue käskkirja, mis keelab vene keele kõnelemise, sest et postiametkonna ametlikuks keeleks on nüüdsest peale vaid eesti keel ja neil teenijail, kes seda keelt ei valda, tuleb siirduda sinna, kus ei nõuta eesti keele oskust.“

„Muidugi mõista,“ rõõmustas tõsivenelane ülemus, sest nähtavasti oli tema oodanud midagi veelgi hirmsamat, „meie kõik jo moistame see jeesti kiel, meie jo kõik tiame, mis on pakk, povestka, perevod, sellest saab igaüks aru, mis viil vaja on.“

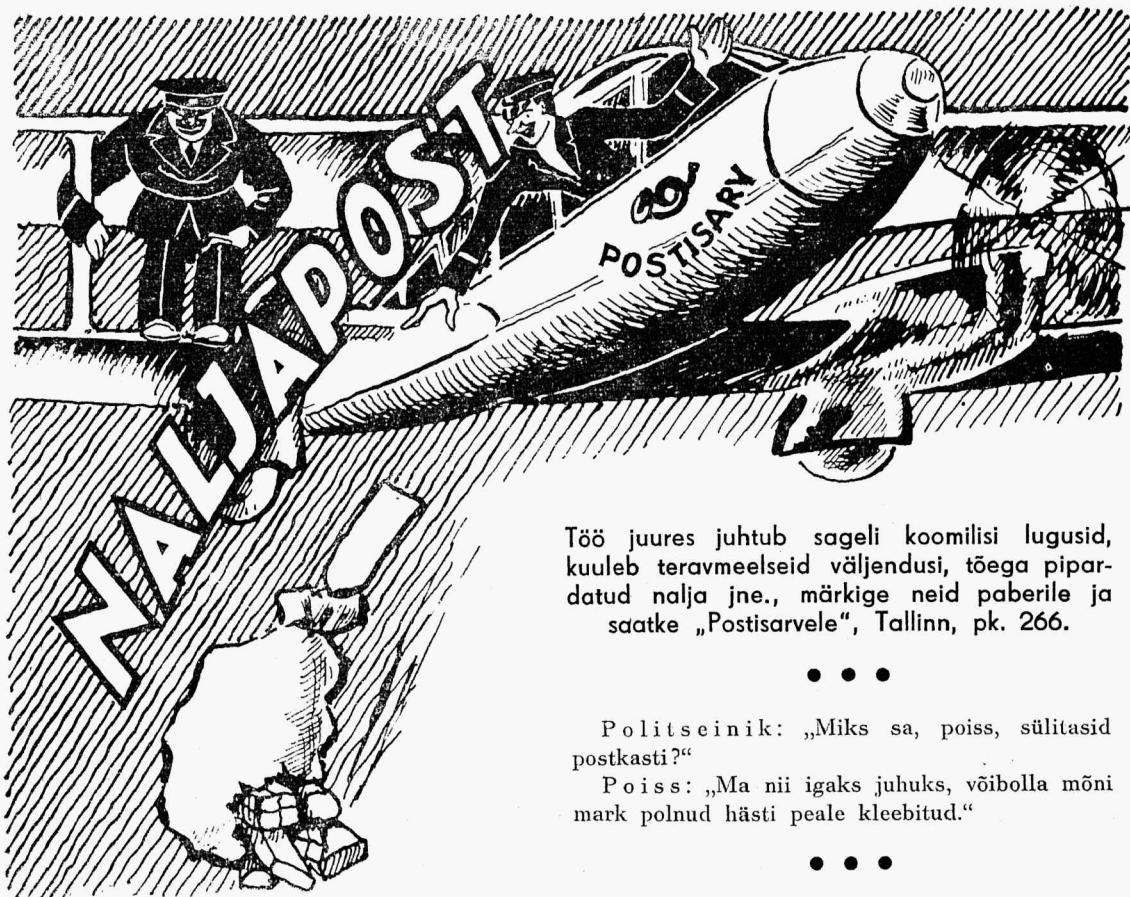
„Esiotsa muidugi lepime sellega,“ jätkas Peedi, „meie ei hakka teilt nõudma eesti keele absoluutset valdamist, nagu teie meilt eestlasilt seni nõudsite vene keele valdamist, sest et eesti keeles ei olegi „jät“ kirjamärki...“

Nii mõnigi end. tõsivenelane on nüüd ära õpinud eesti keele, saades ise tõsieestlaseks, selleks erilise käskkirja vajaduseta. Ja peab ütleva, et seni pole veel keegi nõudnud teenijailt erilise käskkirjaga eesti keele absoluutset oskust, nagu seda tegid venelased enne eesti rahvusest postiteenijatega. Olgugi, et veel praegugi nii mõnigi tõsivenelasest võrsunud eestlane väänab eesti keelt kui karu vääti.

Vasar.

Kaastööd järgmise numbri jaoks palutakse ära saata hiljemalt 10. veebruariks.

Toimetetus.

Töö juures juhtub sageli koomilisi lugusid, kuuleb teravmeelseid väljendusi, tõega pipardatud nalja jne., märkige neid paberile ja saatke „Postisarvele“, Tallinn, pk. 266.

• • •

Politseinik: „Miks sa, poiss, sülitasid postkasti?“

Poiss: „Ma nii igaks juhuks, võibolla mõni mark polnud hästi peale kleebitud.“

• • •

Peapostkontoris

Hr. Kodanik ei tule kuidagi toime aadressi kirjutamisega, sulg on võimatult halb. Viimaks pöördub ta lähema margikassa poole:

„Kas te võiksite mulle ütelda, kas selle sulega kirjutas ka Peeter Suur, kui ta siin Tallinnas käis?“

„Teatud, palun, kassa 6.“

Õiendusteade on — saatus

See juhtus hiljuti.

N. kontor tegi P. kontorile õiendusteade — valesihituse pärast.

N-st sihitati aga ametikiri, mis sisaldas nime- tatud õiendusteade, ekslikult R. kontorisse, kus koostati N-le omakorda õiendusteade.

Nagu sellest nähtub — õiendusteade saamine — see on saatusest.

Kõieots ja tükk seepi...

Õiendusteade koostamine muutub sagedasti spordiks või kireks. Siis ei mõelda enam ots- tarbele, milleks koostatakse õiendusteadeid, vaid tähtsaim on teadmine, et asutisele, kellega ollakse „sõjajalal“, sai jälle „ühe teha“. Põhjusi leiab ju ikka, kui ei hoolita isegi narrusteni minekust.

Kuid narrusteni minejad on saanud vahest „tasugi“.

Leidus 4. kl. kontori ülem, kes erilise innuga harrastas seda sporti. Kontrollkontori kirjade- jaoskond saatis talle sünnipäevaks roostetanud pussi. Kui see ei mõjunud, saadeti pühiks kõie- ots silmusega ja tükk seepi. See pidurdas otse- kohe narruste laviini.

Tänavu pühikski saadetud ühele kontorile heeringapäid.

*Te ei tea pooli
asju, kui te ei
telli*

„Postisarve“

Pss.

Operatsioon

(Sõnasõnalt tegelikust elust.)

„Tere!“
„Tere!“
„Tea kust neid lehti siit saab?“
„Teab... mis lehti?“
„Taluperenaine.“
„Tänane post ei ole veel sorteeritud.“
„Ega täna veel tulnd. Ma tahtsi tellida.“
„Nii!! Silmapilk. Kelle nimele, palun?“
„Naesele... tahtsi...“
„Nimi, palun.“
„Siina.“
„Edasi!“
„Tuule asundus.“
„Palun lehesaaja perekonnanimi.“
„Eks tal ole minu nimi. Minu oma naene ju.“
„Ja kuidas on teie nimi?“
„Jaak.“
„Perekonnanimi, ma mõtlen.“
„Aga egas ma oma nimele tahtnud tellida.“
„Lubage. Teie soovisite tellida oma abikaasale „Taluperenaist“, eks. Selleks pean kirjutama registrisse ta ees- ja perekonnanime. Eesnimi — Siina. Palun perekonnanimi.“
„Udumäe, olge lahked. Uus nimi.“
„Täna.“
„Tea, millal leht käima hakkab?“
„Esimesest kuupäevast.“
„Soo-soh. Head tervist siis teile!“
„Vabandage, tellimise tasu.“
„Missä?“
„Palun raha ka tellimise katteks.“
„Ah, sunnik, selle oleksin unustanud!“

„Teate, noorhärä, asi on sarnane narr, et olen rahakoti koju jätnud või turul kaotand.“

Ametnik pühkis otsalt higi ja vahtides täidetud registrilahtrile, ohkas.

Jälle sooritatud üks „normitud“ operatsioon!

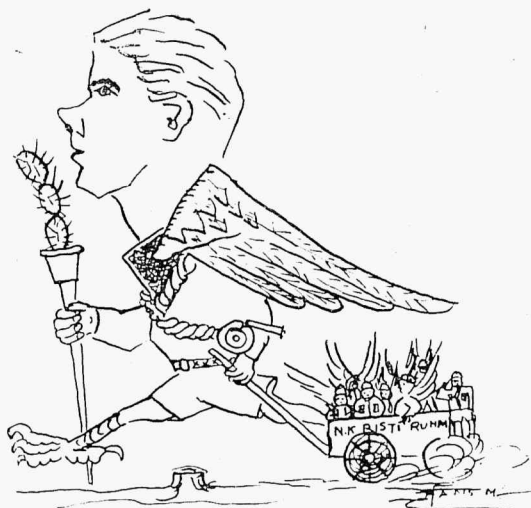
Postipoiss.

• • •

Liiguta ajusid

Poiss ostis 20-, 10- ja 5-sendiseid postmarke. Poole raha eest, mis tal kaasas ja veel poole krooni eest ostis ta 20-sendiseid postmarke. Sellest ostust ülejäänud poole raha ja veel poole krooni eest ostis poiss 10-sendiseid postmarke. 5-sendiste ostuks kulutas poiss viimasest ostust ülejäänud rahast poole ja veel 50 snt. Paberite ja ümbrikkude ostuks tal raha enam ei olnud.

Palju marke poiss ostis?

(Ajakirjast „Ristipoissid“)

R. NÕU, Risti ptk.

N. K. Peavanema kindr. Laidoneri käskkirjaga ühendati noorkotkaste Risti rühma vanakotkas R. Nõu (Risti postkontori ülem) — kotkjuhi aukraadi noorte alal „juhtimise oskuse ja võimete näitamise eest“.

Oma otsesest tööst vabal ajal juhib Nõu kolmandat aastat tagajärjekalt noorkotk. rühma. Puhkused veedab laagrites, et end täiendada ja noorte juhtidele edasi anda noorkotkalisi tarkusi. Möödunud suvel Pärnus 12-päevavalises van. juhtide laagris sooritas ta noorkotka järgu eksamid. Teenete eest noorte juhtimisel annetati Lääne mal. rinnamärk diplomiga ja nüüd — ain-sana Läänemaal — kõrgendati kotka juhiks.

• • •

Isa: „Kas kleepisid margi peale, enne kui sa kirja postkasti viskasid?“

Poeg: „Tead, isa, ma ei kleepinudki marki peale, viskasin kirja salaja kasti, nii et keegi ei nud.“

India telefoniamet ronkadega hädas

Indias, peamiselt Bombay ümbruses, teevad rongad oma pesad telefonipostidele isolaatorite ümber. Nende pesad tekitavad segadusi vooluringis, kuna nad on ehitatud traadijuppidest. On palgatud erilised töölisrühmad, kes käivad pesaehituse hooajal pesi lõhkumas.

Millegipärast valivad rongad oma pesa jaoks vasktraati. Vist on nad märganud, et see metall hoiab rohkem sooja kui raud ja peale selle on vaske hõlpsam käsitseda. Arvatakse, et tugevad tuuled, mis neil aegadel seal ümbruses puhuvad, on ronki sundinud pesamaterjaliks valima metalli, mida tuul nii hõlpsasti laiali ei aja.

„La Interligilo“.

Postiuudiseid välismaalt

AMEERIKA ÜHENDRIIKIDEST

Mõnda USA telefoniteenijate
töötingimustest.

Ameerika Ühendriikides on telefonieksploatatsioon eraseltside käes.

Tänu teenijate kutseühinguile ja eriti Roosevelt'i presidendiks oleku ajal kehtima hakanud seadusandlikele vahendeile, on korduvalt lühendatud tööpäeva pikkust ja kõrgendatud kriisiteenuste tasunorme.

Praegu on juba kõigis telefoniseltsides kehtimas 40-tunnine, 5-päevane töönädal. Kui teenija on sunnitud päeva jooksul tööle ilmuma enam kui üks kord, ei tohi tööpäeva kogupikkus ulatuda üle 7 tunni. Samuti on pealelõuna ja õhtutundidel töötajate tööpäeva pikkus 7 tundi. Hilistundidel töötajate tööpäev on 6-tunnine ja läbiöö teenistus 8 tundi. (Hilistundideks loetakse aega kella 16—22 ja 5—11.) Peale lühema tööaja on mainitud hilistundidel töötajail 1—1½ dollarit nädalas lisatasu. Samuti neil, kes peavad päeva jooksul enam kui üks kord teenistusse tulema. Peale selle on viimaseil erilisatasud trammil, bussil või allmaa-raudteel sõidu võimaldamise näol. Öövalve teostajail on nädalas 2 dollarit lisatasu. Öövalve kestab kella 23.00 kuni kella 7.00-ni, mille kestel iga teenija saab 1½-tunnise katkestamatu „uinakupausi“.

Telefoniteenijate tasu on 16—28 dollarit nädalas, olenedes teenistuskohast. Kuus kuud kestnud õpilasaja järele hakkab teenija saama 16 dollarit nädalas, milline tasu suureneb järjekindlalt teatud ajavahemikkude järele. Praegustes oludes saavutab teenija kõrgeima palgaastme juba 10 teenistusaasta järele.

Töö pühadel ja pühapäevadel arvestatakse järgmiselt: pühadel — kahekordselt ja pühapäeviti poolteistkordselt. Juhul, kui teenija on sunnitud töötama sagedamini kui üle pühapäeviti, arvestatakse ka pühapäevane töö kahekordselt.

Igapäevased korrapärased töövaheajad arvestatakse tööajana.

Kõik teenijad on pensioniõiguslikud ja invaliidisuse puhuks kindlustatud.

30-tunnine töönädal.

Möödunud USA postlaste kongressil võeti vastu resolutsioon, milles otsustatakse astuda võitlusse 30-tunnise töönädala saavutamiseks, tingimusega, et töötasud ei tohi väheneda.

P.-t.-t.-teenijate organisatsiooni 25. aastapäev.

25 aastat tagasi said Ameerika Ühendriikide postiteenijad peale pikki ohvriterikkaid võitlusi

loa organiseeruda. Seni oli see olnud vallandamisega karistatav kuritöö.

USA postlaste ajakiri „Railway Post Office“ jutustab tänapäeva noorematele kaasteenijatele aegadest, millal kõrgendamisest või palgalisast võis rääkida ainult otsesele ülemusele.

SAKSAMAALT

Ka Saksamaal postisarv tagasi.

Viimased saksa ajalehed teatavad:

Postiministeeriumi teatel hakkavad lähemal ajal Saksamaal ilusamates maakohtades jälle sõitma hobustest veetavad postivankrid postisarve puhuva postiljoniga kutsari kõrval.

Teatades sellest postiminister kinnitas ühtlasi, et selle tagajärjel pole karta mingit posti hilinemist, sest motoriseeritud postivedu toimuks samal ajal endiselt edasi. Postiminister loodab aga, et leidub küllaldaselt veel tänapäevalgi luuleliste kalduvustega reisijaid, eeskätt noorpaare pulmareisil ja armastajaid, kes seda võimalust hinnata oskavad.

Esimene selline sõiduk lastakse liikvele Luneburger Heide ümbruses.

INGLISMAALT

Abonent 999 mured Londonis.

Londoni politsei sai hiljuti uue ühenduse nr. 999. See number tehti kõigile abonentidele teatavaks, paludes sel üheldusel politsei välja kutsuda ainult kõige tungivamal vajadusel.

Kahel esimesel päeval helistati ab. 999 kummalgi päeval ligi 500 korda. Selgus, et vaevalt pooled väljakutsetest osutusid hädavajalikeks. Ülejäänud väljakutsujad kasutasid nimetatud telefoni selleks, et saada lihtsalt kiiremlt ühendust politseiga. Nii kaebasid mitmed koerte ja kasside kadumise üle. Keegi palus jalamaid politseid kohale sõita, sest tema maja lähedal mängiv torupillipuhuja ei laskvat teda lõunauinut teha.

Tasude kõrgendamise küsimus ja töökoormatus.

Postlaste organisatsioonide esindajad käisid Postivalitsuse peadirektori juures tasude kõrgendamise asjus.

Esindajad tuletasid meelde, et Postivalitsusel on ikka olnud kombeks oma teenijate tasunorme reguleerida vastavate eraettevõtete ja asutiste teenijate tasumäärade järele.

Nüüd aga, kus elukallidus tõusnud tugevasti ja eraettevõtete teenijate tasusid suurendatud mitmel korral, seisavad postlaste tasunormid

endisel tasemel. Võib märkida isegi tagasiminekut.

Esindajad palusid lähemal ajal tasunormide reguleerimist alustada.

Ühtlasi esitasid nad statistilised andmed, millest näib, et alates 1927. aastast on töö postil tõusnud 27% ja telefoni alal 80%. Teenijate arv aga suurenenud vaid 16% võrra.

INDIAST

Keskjaama-preilist saavat hea abielunaine.

Ühes India ringhäälingus on keegi daam hiljuti naistest kõneldes tähendanud, et telefoni-preilidest saavat kõige kannatlikumad ja avameelsemad abielunaised. Kõneleja arvates on iga keskjaamas töötaja kahe-kolme-aastase teenistuse kestel puutunud kokku kõigi võimalike meestetüüpidega kõigis mõeldavais olukorras ja meeleolu juures. Keskjaamast saadud kogemuste varal võib naine oma mehe häält kuuldes juba ütelda, kas mees on saanud palgakõrgendust, kui palju ta on pummeldanud jne.

Igatahes naine keskjaamast on kogu teenistuse kestel endale tuhandeid kordi sageli hambaid kokku pigistades, pidanud kinnitama: olgu mehe (abonendi) meeleolu milline tahes, sina pead olema kannatlik ja viisakas.

ARSENIUS PORTRAIT-STAMPS

(Dictionary of biographies over personalities depicting on the World's postage-stamps, illustrated with 800 reproductions of Portrait-Stamps by Fredrik Arsenius, Engineer Commander R. Sw. N.)

See ülalnimetatud pealkirjaga k. a. Stockholmis ilmunud kultuuriloolise väärtusega ingliskeelne illustreeritud 207 lk. teos, põhjeneb filateelia harrastuse ühel huvitavamal ja meie tänapäeval uusimal eriharrastuse põhimõttel, nn. kogumine eriseisukohalt (Sammeln nach Sondergesichtspunkten); käesoleval juhul on siin tegemist kõikide maailma postmarkide kogumisega, millel isikute kujutused ning lisaks sellele veel nende isikute kohta käivate elulooliste andmete kogumisega.

Seda suurt tööd on sooritanud rootsi postiametkonna kaasabil rootslasest mereväe direktor Fredrik Arsenius, kes koos Kairos asuva rootsi minister, parun de Bildt'iga annetasid (1929 ja 1933) selle maailma ainulaadse postmarkide kogu rootsi postimuuseumile Stockholmis.

Kõnesolev teos, mis teine sellelaadiline väljaanne (esimene ilmus 140 lk., 972 isiku kohta, sama autori poolt 1930. a. illustreeritult rootsi keeles nimetuse all „Biografiskt lexikon över personligheter avbildade på världens postfrimärken“), sisaldab andmeid kõigi kuni aprillini 1935. a. ilmunud postmarkide kohta 1340 isiku kujutusega (postmargid, ümbrikud ja postkaardid). Sellest arvust on 1270 ajaloolised isikud, ühes arvatud ka 35 pühikut, nagu Kristus, Püha Maria ja teised pühikud ning apostlid,

siis 40 postmarki Olümpose jumaluste ning jumalannade kujutusega või India muinasjumalused ja veel 40 teist muinaskangelast.

Teoses on toodud ainult 800 reproduktiooni postmarkidest isikute kujutusega. Teksti moodustavad isikute eluloolised andmed inglise keeles isikute nimede tähestikulises järjekorras. Mõlemad teosed auhinnati Hamburg'is, Wien'is, Stockholm'is ja Horsens'is.

Kõnesolev isikute kujutusega postmarkide kogu ise on korrastatud järgmiselt, ühesuursustele kaartidele on iga kaardi esikülje ülemisele vasakpoolsele äärel paigutatud isiku kujutusega postmark ja kaardi esiküljel ülejäänud vaba ruum on masinakirjas täidetud isiku kohta käivate elulooliste lühiaandmetega.

Härra Arsenius'e uuemas kogus leiame selliselt korrastatult ka Eesti kohta käiva ainsa postmargi, nimelt meie lugupeetava Riigihoidja K. Päts'i kujutusega, kuna laulujumala „Vanemuise“ kujutusega postmark (1933. a.) ei ole käesolevas teoses millegipärast mitte mainitud. Meie naabermaad on selles kogus esindatud palju suurema arvu postmarkidega isikute kujutusega, mis kaunis õnnestunud kunstipärase pooltest.

Tutvudes hr. Arsenius'e huvitava teosega ja selle kaudu tema maailma omapärase postmarkide koguga, tekib tahtmatult küsimus, kas ei tuleks meilgi jäädvustada veel meie rahva parimaid mehi ja naisi, kes minevikus tähtsat osa on etendanud ning kellel on teened meie rahva arenguloos, meie kõige väiksemale kuid kõige levinenumale kunstiteosele — postmargile.

See oleks ka üks kindlaid Eesti tutvustamisvahendeid välismaal.

Jul. Bleyer.

LÄTIST

Läti postivalitsus on hiljuti pannud maksma korralduse ja taksid eriliiki ristpaelasaadetiste jaoks, nagu see on mitmes teisisi riigis. Need on ilma aadressita saadetised, väljastatavad saatja soovi kohaselt teatavat liiki ettevõtteile, käsitöölisile jne. samuti ka kortereisse, näit. igale toiduainete kauplusele, igale kingsepale, igasse kontorisse, igasse korterisse jne. Selliseid ristpaelu võib väljastada pannes neid abonentkassidesse, samuti ka teeäärsetesse külakirjakassidesse, ligi lisades telefoniarvetele ja -nimekirjadele.

Ristpaelte selle liigi moodustavad peamiselt reklaamlehed kas ükski või koos kaubaaproovid. Neid trükiseid võib kas panna ümbrikku või saata lahtiselt. Nende taksid on järgmised:

Trükised kuni 20 grammi 1 sent

20 „ 50 „ 2 „

Segasisulised (trükis koos kaubaaprooviga):

Kuni 20 grammi 3 senti

20—50 „ 5 „

Nende alandatud taksiga eriliiki ristpaelte saadetiste raskuse ülemäär on trükistel 50 ja segasisulistel saadetistel 100 grammi.

Võrdluseks olgu tähendatud, et trükisaadetiste postimaksu alammäär on 3 senti ja kaubaaproovid 10 senti.

Lätis postitempel rahvamajanduslikke ja rahvuskultuurilisi ideid propageerimas.

Läti kirjadel võime leida järgmist postitempel-reklaami: „Künna maad sügisel“; „Talv on muutlik, rutta töödega“; „Raamat — parim sõber“ jne.

Armas

Kellamäe kolleeg!

Näib siis jälle olevat uus aasta. Sest kaks kuud käibel olnud kaartide ja kaardikeste laviin „röömsaid rahupühi, palun vastust“, on lõpuks jäänud stoppama. Küllap see tähendabki seda, et vana on ära ja uus asemel, sest tühjust loodus ei salli, ja tagavaratöö, mis jõuluvana ootel varna visatud, tuleb nüüd tühimiku täiteks kärmesti käsile võtta. Ühe sõnaga: tuli, kui saks ootuste-lootustega (oh seda inimese naiivsust!) läks kui... kui kojamees, sest pakane kergitas küttel kurssi ja präänikud lastele ning pildiraamat polnud büdžetiga... Aga, midas' nüüd sellest: alles saadi palka manu ja elukallidus peabki tõusma, et oleks raha lugemisel siia poole ja sinna poole ühepalju liigutusi. Tasa-kaal peab olema, see tähendab: kergem olgu anda kui võtta, sest muidu näiteks päevakasade puudujääke enam ei oleks ja „ma-maksan-pärast“ kliendid vihastuksid. Ning ajalehis kirjutatakse jälle, et „pankades, postkontorites ja muus asutistes äratab tähelepanu see aeglane tempo, kuidas teenitakse.“

Nii siis, hüva kolleeg, peale selle vana vimma pahupidi pöörast vana vastu, pean alles kohaseks öelda Sulle: head uut aastat! Öelda ja soovida, sest inimene, eriti veel ametnik, on ühiskondlik loom, kes laseb endale kangesti meeldida, et ei olda teistele ainult paha õhk: nii on ikka hubasem olla, kui sul on kaastundlikke keskmiselt, erapooletuid palju ja vihamehi — hoidku taevas! — sootuks mitte. Et ei juhtuks nii, nagu ühe pastoriga kuskil lõuna pool, kes kirikuvalitsuse poolt kohale määratud: mees kõigiti, nagu vaja: sõnamees, kirjamees, töömees; käitub kuis kord ja kohus ja maa-mehega ajab juttu põllust ja ilmast; riigikodanikkegi kasvamas kodus pool tosinat. Aga, vaat, ei passi see pastor: miks määrati, lastud valida...! Nüüd kihelkonnal igal külal oma kandidaat, ja kui läheb valimiseks, siis iga kandidaat saab 9 häält poolt ja 900 vastu (vt. detsembrikuu ajaleht). Ja seda elektrit, mis hõõrutakse!

Vaata, armas Kellamäe, seda ma kirjutatan see-pärast, et, näed, on veel sandimaid situatsioone kui meil: kui palju kimbutatakse sedasi vaimulikku, kes kodanikule — vabandust! — igale daamile ja härrale argipäeval sootuks silma ei hakka ja kes kaalub, tembeldab ja sihitab ainult tagamaile saadetavat korrespondentsi tasa ja targu, — kui juba temagi töö — iseloomult rahva ainelisi ja rahalisi huvisid rikkumata —,

on kaebusitõstev ja kohaltkangutamise väärt, mis peaks siis saama meist! Meist, margimüüjaist, maksunõudjaist, kirjakandjaist ja telefonipreilist, kui oleksime valitavad. Vaata, siis alles algaks see õige valimine: vigu igal viissada, aga voorusi — ei ühtegi. Või nagu, lähemalt väljendades, kirjutas teatrimees Paul Sepp („Pvl.“ 304 — 37. a.):

„Näib nagu ametnikkudel oleks täitsa erisugune töötamis- ja tegevuse-rütm, mis on nagu välja lülitatud sellest elurütmist, mis on maksev kõikjal mujal... Siin nagu ripuks igal pool nähtamatu plakat — „Aega on küllalt!“... kõik need asutised on teid nagu orjastanud ja teil pole siin midagi nõuda... Riigiametnik asutises või kelner restoranis... ei näe inimeses, kes tema teenimist tarvitab, inimest lihast ja luust... vaid ainult klienti, hingetut, tundetut, mitte omataolist olevust.“

Nii Paul Sepp. Ühe sõnaga — jääb ainult imestada, et kust küll need inimeseloomad — venivad, laisad, pooltotrad timukad — on tulnud ja võetud, kes soendavad ametniketoole!? Et küllap vist on veetud sisse mõnelt njam-njamide maalt, kus praetakse inimesi orgi otsas...

Kallis kolleeg ja leivakaaslane Kellamäe, näed, selline oli mulje meist vanal aastal! Embkumb: kas vajuda häbi pärast maa alla või lüüa süda kõvaks ja, teritades hambaid, toetuda oma metslase seisusehukusele või -upsakusele ning lasta vanas vaimus edasi: kui juba metslaste tõug, ega siis rassi saa rikkuda. —

Aga ma tean, et Sina, heasüdamlik idealist ja elukogenud rahvamees, pareerid mu mure huumoriga:

„Üks sööb ühte, teine teist,
lammas rohtu, kärbes veist,
pääsukene toitub õhust —
sõna suust, kuid mõte kõhust.“

Nii, usun, Sinu arvamine. Sest ka Sina oled määratud ametimees, mitte valitud, ja võid rahulikumalt süüa oma leiba kui too pastor, kellest kõneldud eespool ja kes määramise kõrval peab veel saavutama oma „de jure“ valimise näol. Paljukene oleks aga meid, ametnikke, kes tükk aega kohal olles leiaksid veel tunnustust ja kelle positsioon ei kõiguks, kui tehtaks valimised!

Seega siis — Paul Sepal näib olevat õigus, kui kirjutab, et ametnikel ja kelneritel on hoopis teissugune elurütm kui muul ristirahval.

Vaata, Kellamäe kolleed, see asi teeb mu

meele väga haigeks uue aasta hakatuses ja ma ei tea, mis küll saab. Sest rumal on sedasi, kui iga klient takseerib sind võre või luugi taga kui puurilooma, keda, noh nii — maksab vaa- data raha eest...

Mulle kõneles üks tuttav ülemus, et hiljuti olnud temal tegemist ühe romaani või kirjavahe- tusega, nii „Tõe ja õiguse“ paksusega, mis ülalt- poolt ühel lehel algatatuna käivat nüüd asutisest asutisse ning sisaldavat juba üheksakümne ühek- sa ülemuse arvamuse selle kohta, kas suuren- dada tähikute tellimise lehte kahe lahtri võrra või mitte. Arvamusi olnud seal päris põh- jalikke nii ja teisiti. Kuid mulle tuli sellest nüüd idee: samas korras, kui plankide nõudelehe asi, tuleks võtta arutamisele ka see eelpoolkõneldud tõe ja õiguse probleem „njam-njamide“ ja muidu-

rahva vahel. Saaks kahtlemata üks algupärane ja huvitav teos, mida maksaks kas või kirjas- tada kohe. Aga peale muu selguks sealt ehk see ametniku imeveider mentaliteetki ja psühho- loogide kaasabil võidaks tuletada „Aabiks amet- nikene kliendi kohtlemiseks.“ Ülearune see ei oleks, sest käitumiskursusi pole kuulnud kor- raldatavat, kuigi ses suhtes päris kuri karjas, nagu arvab Paul Sepp. Eks katsugem alul ise- õppimise varal hästi paksust käitumise käsiraamatust ja, kui see ei aita, siis võiks tä- helepandavamaid tegelasi siit-sealt saata studeerima teatrikooli, eluteatrit õppima. Eks ole, kolleeg?

Ses suhtes uuel aastal head käekäiku soovides

Su tagakiusatud ja äravaevatud

Künkaküla kolleeg.

Autokursus

Tehnilise ala teenijate ühingu Tallinna osa- konna korraldusel toimub praegu autokursus, mil- lest võtab osa ümmarguselt 30 tehnilise ala tee- nijat Tallinna telefonivõrgust, Postivalitsusest ja mujalt. Loengud peetakse telefonivõrgu ruumides. Kursus koosneb 150 tunnist, nendest 120 tundi teoorijat ja 30 tundi praktikat, peale selle sõidu- tunnid. Lektoriteks on kapten Mere ja leitnant Kriisk. Osavõtt kursustest maksab ühingu liik- meile 10 krooni, toetajaile liikmeile 20 kr.

Tehnilise ala teenijate ühingu Tallinna osakond on kursuste korraldamisega astunud tervitatava sammu. Praegusel ajajärgul, kus kõik niitelda motoriseerub, ei ole kaugeltki ülearune, kui posti- ametkonna tehnilised agendid on kodus ka mootoritundmises. Seda enam veel, et postiametkonna tehniline agent on liikuv agent.

Märkimisväärne on, et kursusemaks on äärmiselt odav, tavaliselt on sellise kursuse õppemaks mitu ja mitukümmend krooni.

Kuna kursusest võisid osa võtta ainult ühingu liikmed (ka toetajaliikmed), tõusis ühingu liik- mete arv tugeva protsendi võrra.

Õppekava tahetakse läbi võtta kevadeks, mis- pärast peetakse loenguid iga päev 4 tundi peale laupäeva ja pühapäeva kella 17—21. Õppekava ulatust ja töörohkest silmas pidades tuleb aina imestada Tallinna tehnilise personaali õppetahet ja energiaküllust. Märkimata ei saa ka jätta, et kursusest võtab osa ka kaks naisametnikku.

Tänuavaldus

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatus aval- dab tänu kõigile, kes Kaubandus-Tööstuskojas korraldatud posti-jõulupuu loterii kordaminekuks kaasa aitasid. Eriti tänab juhatus peapostkontori ja telefonivõrgu naisametnikke, kes rikastasid loteriid käsitöödega, samuti ka Välispakkide ametnikke ja postivalitsuse majanduse korralda-

jat hr. Toomsalu rohkearvuliste loteriivõi- tude muretsemise eest.

Kutseüh. Tall. os. juhatus.

Postiball läheneb

Kuigi postiballini on aega veel ligi kaks kuud, on juba siin-seal kuulda rääkimisi ja arutlusi balli kohta. Eriti rohkesti daamide hulgas. On ju neil tualettide suhtes kaugelt rohkem muresid ja nõutlemisi kui seda on meestel. Kuid nii mõ- nelgi südikamal õrnemasoo esindajal on asi küps ja ballikleit „nõela all“.

Eelolev postiball on postirahva kihama pannud rohkem kui ükski teine sündmus postiperes. Ja seda ka põhjendatult. Pole ju aastate jooksul korraldatud ühtegi suuremat avalikku pidu. Nüüd on see tulemas ja seepärast on ka mõistetav suur huvi balli vastu. Huvi balli vastu ei piirdu ükski pealinnaga, vaid see on kandunud ka provintsi, kust on saabunud isegi tellimisi pileтите peale, kuna kardetakse, et piletid võivad eelmüügil otsa lõppeda. Ka meie kutseühingu keskjuhatus on arvestanud provintslaste soove ja on kongressi- päevad seadnud just peo ajaks.

Nagu kuuldu korraldajatelt, hoolitsetavat peo hea tuju ja kõrge meeleolu loomiseks kõigekül- gelt. Peol on lubanud esineda mitmed pealinna oma ala tuntumad jõud, kellede hulgas võib juba praegu mainida tenor Karl Otsa. Meeleolu loomi- seks aitab kaasa ka meie laulukoor, kes on juba jõudnud tähelepanu äratada oma kunstiküpsu- sega. Laulukooris käib praegu hoolas ja hoogne ettevalmistus. Hääleseadjaks ja laulutehnika õpe- tajaks on tenor K. Ots. Koorijuht Laurimaa lubab kooriga esineda tujutõstva repertuaari vali- mikuga.

Peopiletite eelmüük algab õige pea.

TEADAANNE

Kutseühingu Tall. os. juhatus teatab, et 4. veebruaril algab eesti keele kursuse viimane osa — lauseõpetus. Loengud on igal reedel k. 20—22 kuni 8. aprillini. Osavõtumaks 1 kr. 50 snt. Lek- toriks on seniselt mag. Joh. Aavik. Loengud peetakse Tallinna telefonivõrgu kantseleis (Vene tän. 9, 4. kord).

K.-ü. Tall. os. juhatus.

Posti-telegr.-telefoni teenijate kogude seaduse ja põhikirja eelnõud

SEADUSE-EELNÕU

- § 1. Posti-telegraafi-telefoni-teenijate, tekstis lühendatult — postiteenijate, koondamiseks üksmeelseks ametialaseks pereks, nende majanduslike, õiguslike ja kutseliste huvide ning sotsiaalolude kaitsmiseks ja esindamiseks, ametioskuse arendamiseks, kasvatus, ametieetika ja enda distsipliini süvendamiseks, omavahelise ühistöö edendamiseks, majandusliku omaabi korraldamiseks ning vaimlise ja kultuurilise taseme tõstmiseks asutatakse postiteenijate kogud ja keskkogu, kes tegutsevad avalikõiguslikul alusel juriidilise isiku õigustega.
- § 2. Postiteenijate kogude tegevliikmeteks on kõik postiametkonna koosseisulised teenijad välja arvatud postivalitsuse direktor ja abidirektor, kelle kuulumine kogusse pole sunduslik. Peale tegevliikmete võivad postiteenijate kogudel olla au- ja toetajad liikmed.
- § 3. Postiteenijate kogude organite ülesanded loetakse teenistuslasteks ülesanneteks, neid võib täita teenistusajast ja asjaajamiseks kasutada ametiruumi ning teenistustarbeid. Oma tegevuse eest vastutavad kogu organite ülesannete täitjad nagu teenistuslase tegevuse eest.
- § 4. Postiteenijate kogudel on õigus oma ülesannete teostamiseks võtta oma tegevliikmetelt liikmemaksu mitte üle 1% põhipalgast.
- § 5. Postiteenijate kogude kirjavahetus riigi-omavalitsuseasutistega on tempelmaksuvaba. Postiteenijate kogudele endistelt postiteenijate organisatsioonidelt tasuta ületulevate kinnisvarade kinnistamine postiteenijate vastava kogu nimele toimub maksuvabalt, ilma lõivudeta ja tempelmarkideta.
- § 6. Postiteenijate omavaheliste autülide kui ka ametieetika alal eksimuste ja muude auasjade arutamiseks ja lahendamiseks võidakse asutada aukohtuid.
- § 7. Aukohus võib: 1) kaebeluse õigeks mõista; 2) kaebeluselt nõuda oma teo või eksimuse vabandamist; 3) kaebelusele noomitus määrata; 4) piirata kaebeluse õigusi osa võtta postiteenijate kogude tegevusest; 5) korduvate karistuste korral esitada süüdlase Postivalitsuse direktorile ametijärgus edasijõudmise tõkestamiseks.
- § 8. Postiteenijate kogude organisatsioon, juhtimine ja tegevuskord, samuti aukohtute korraldus määratakse lähemalt postiteenijate kogude põhikirjas, mille kinnitab Vabariigi Valitsus Teedeministri ettepanekul.

PÕHIKIRJA-EELNÕU

I osa.

Üldeeskirjad.

§ 1. Posti-telegraafi-telefoni-teenijate kogude, tekstis lühendatult — postiteenijate kogude —, ja keskkogu ülesandeks on: postiteenijate ühistunde arendamine ametialase perena, nende õiguslike, majanduslike ja kutseliste huvide ning sotsiaalolude kaitsmine ja esindamine, ametioskuse arendamine, kasvatus, ametieetika ja enda distsipliini süvendamine, omavahelise ühistöö ja seltskondliku kasvatused edendamine, majandusliku omaabi korraldamine ning vaimlise ja kultuurilise taseme tõstmine ja arendamine.

§ 2. Postiteenijate kogud ja keskkogu teotsevad avalikõiguslikul alusel, juriidilise isiku õigustega.

§ 3. Keskkogu nõukogu määrab kogude nimed, tegevuspiirkonnad ja juhatuste asukohad, kuulates ära kohaliku kogu arvamuse. Kogu loomiseks peab olema 30 tegevliiget.

§ 4. Postiteenijate kogude organite ülesanded loetakse teenistuslasteks ülesanneteks, neid võib täita teenistusajast ja asjaajamiseks kasutada ametiruumi ning teenistustarbeid.

Oma tegevuse eest vastutavad kogude organite ülesannete täitjad nagu teenistuslase tegevuse eest.

§ 5. Postiteenijate kogudel on oma pitsat.

§ 6. Postiteenijate kogudel on õigus kasutada

posti ametimärgi kujutist oma lippudel, pitsatitel, trükitooteil, diplomeil ja muil pabereil ning dokumentidel — Postivalitsuse direktori määramisel.

II osa.

Postiteenijate kogud.

1. peatükk.

Organisatsioon ja ülesanded.

§ 7. Postiteenijate kogud asuvad keskkogu nõukogu poolt määratud kohtades.

Postiteenijate kogu ülesandeks on:

1) koondada kogu tegevuspiirkonda kuuluvaid liikmeid üksmeelseks ametialaseks pereks;

2) süvendada kogu liikmeskonnas isamaalist vaimu ja riiklikku ning rahvuslikku ühistunnet;

3) kasvatada ja arendada liikmeskonnas auning kohusetunnet ja lugupidamist postiteenistuse vastu;

4) arendada liikmeskonnas üld- ja postiteenistuse kutseharidust ning ametioskust;

5) arendada ja süvendada liikmeskonnas teenistuslikku ning seltskondlikku kasvatust;

6) edendada liikmete keskel ühistööd ja majanduslikku omaabi ning anda liikmetele või nende perekondadele kitsikuse või õnnetuse puhul ainelist toetust;

7) arendada liikmeskonnas vaimlist ja keha-kultuurilist tegevust;

8) kaitsta liikmeskonna kutselisi, majanduslikke, õiguslikke ja sotsiaalseid huve, määrata oma esindajaid komisjonidesse;

9) võimaldada kogu liikmetele vabal ajal meelelahutust ning lõbustusi.

§ 8. Oma eesmärkide saavutamiseks kogul on õigus:

1) omandada ja võõrandada kinnis- ja vallasvara, sõlmida lepinguid ning võtta endale kohustusi, esineda kohtus ja teistes asutistes;

2) korraldada kursusi, loenguid, referaate, kõnekoosolekuid;

3) asutada § 7 loendatud eesmärkide saavutamiseks mitmesuguseid ettevõtteid liikmeskonna majanduslike, õiguslike ja kultuuriliste tarvete rahuldamiseks ning majandusliku omaabi korraldamiseks;

4) pöörduda kohalike postiasutiste poole ning keskkogu juhatusel kaudu Postivalitsuse ja teiste kõrgemate asutiste poole postiteenijate tasude reguleerimise ja teenistustingimuste paremini korraldamise asjus;

5) korraldada maksulisi kui ka maksuta ja omavahelisi lõbustusi ja koosviibimisi, spordivõistlusi, näitusi jne;

6) asutada laske-, muusika-, mängu-, kultuur- ja teisi ringe ning määrata nende tegevuskavad.

2 peatükk.

Koosseis.

§ 9. Postiteenijate kogu koosseisu moodustavad: 1) tegevliikmed, 2) auliikmed, 3) toetajad liikmed ja 4) alalised külalised.

Kogu tegevliikmeteks on kõik kogu piirkonnas asuvad postiametkonna koosseisulised teenijad. Postivalitsuse direktoril ja abidirektoril pole kogusse kuulumine sunduslik.

§ 10. Tegevliikmeks loetakse postiteenija tema koosseisus ettenähtud teenistuskohale määramise päevast ja kogust lahkunuks — teenistusest lahkumise päevast.

§ 11. Auliikmeiks võidakse valida neid Eesti Vabariigi kodanikke, kes on osutanud teened Eesti riigile, rahvale või postiametkonnale.

§ 12. Toetajaiks liikmeiks võib vastu võtta postiametkonnas mitte-koosseisulistel kohtadel teenivad teenijaid ja ka muid isikuid, kes aitavad kaasa kogu eesmärkide ja ülesannete teostamisele.

§ 13. Alalisteks külalisteks võidakse vastu võtta tegev-, au- ja toetajate liikmete perekonnaliikmeid ning neid endisi postiametkonna teenijaid, kel puudub võimalus astuda toetajaks liikmeks.

§ 14. Tegevliikmete liikmemaksu määrab iga aasta kohta kindlaks keskkogu nõukogu ja see ei või ületada 1% kogu liikme põhipalgast.

Tegevliikmete liikmemaksust läheb 25% keskkogule ja 75% läheb vastava kohaliku kogu kasuks.

§ 15. Toetajate liikmete liikmemaksu määrab kindlaks keskkogu nõukogu, ära kuulates vastavate kogude arvamised. Toetajate liikmete liikmemaks võib olla erinev neile, kes on väljastpoolt ametkonda ja neile, kes teenivad postiametkonnas. Toetajate liikmete liikmemaks jääb kohaliku kogu kasuks.

§ 16. Auliikmed ja alalised külalised liikmemaksu ei maksa.

§ 17. Liikmemaksu tagasi ei maksta.

§ 18. Auliikmed valib keskkogu juhatusel nõusolekul kogu üldkoosolek juhatusel ettepanekul,

Auliikmeid heidab välja ja kustutab kogu nimikirjast keskkogu nõukogu, kohaliku kogu üldkoosoleku otsusel.

§ 19. Toetajaid liikmeid ja alalisi külalisi võtab vastu ja kustutab nimikirjast kogu juhatus.

§ 20. Tegevliikmel on õigus: 1) võtta osa kogu üldkoosolekust sõna- ja hääleõigusega; 2) valida ja ennast valida lasta kogu ametisse põhikirjas ja kodukorras ettenähtud alustel ja korras; 3) kasutada kogu ruume ning kõiki neid soodustusi ja õigusi, mis liikmeile ette nähtud seaduses, põhikirjas ja kodukorras.

Tegevliikmel on teises postiteenijate kogus alalise külalise õigused.

§ 21. Au- ja toetajail liikmel ning alalistel külalistel on õigus kasutada kogu ruume ja ettevõtteid kodukorras ettenähtud alustel ja korras.

3. peatükk.

Postiteenijate kogu organid.

§ 22. Postiteenijate kogu organeiks on: 1) üldkoosolek, 2) juhatus, 3) revisjonikomisjon, 4) aukoht, 5) rühmad ja nende juhatused, 6) ringid.

Üldkoosolek võib tarbe korral asutada peale eelnimetatud organite veel eriliste ülesannetega ametikohti, andes neile ülesandeid, õigusi ja kohuseid.

1. Üldkoosolek.

§ 23. Üldkoosoleku moodustavad postiteenijate kogu koosseisu kuuluvad tegevliikmed.

§ 24. Üldkoosoleku ülesandeks on:

1) juhatuse ja revisjonikomisjoni valimine ning nende ametist vabastamine;

2) juhatuse poolt esitatud aruannete ja eelarve vastuvõtmine;

3) aukohtu esimehe ja liikmete valimine;

4) kogu ülesannete teostamiseks üldjuhendite andmine ning juhatuse poolt üldkoosolekule esitatud küsimuste arutamine ja otsustamine;

5) kodukorra muutmiseks keskkogu nõukogule ettepanekute tegemine;

6) kaebuste läbivaatamine üldkoosoleku poolt valitud ametiisikute tegevuse kohta ja nende tagandamine valitud kohtadelt;

7) kinnisvara omandamise ja võõrandamise, laenu tegemise ning muude tähtsamate majanduslikkude küsimuste otsustamine.

8) majanduslike ettevõtete asutamise, nende tegevuse ja ülesannete kindlaks määramise ja tegevuse lõpetamise otsustamine;

9) teiste kogudega ühiste ettevõtete asutamise ja asutatud ettevõtete tegevuse lõpetamise otsustamine;

10) auliikmete valimine;

11) esindajate valimine keskkogu nõukogusse;

12) rühmade ja ringide moodustamine;

13) muude põhikirjas ja kodukorras ettenähtud küsimuste arutamine ja otsustamine.

§ 25. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Korralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku kord tegevusaasta jooksul, mitte hiljem kui maikuu. Erakorralisi koosolekuid peetakse tarviduse järgi juhatuse, revisjonikomisjoni, ühe kolmandiku tegevliikmete või keskkogu juhatuse nõudel.

§ 26. Üldkoosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt 1/4 tegevliikmeid. Kui määratud ajaks ei ilmu koosolekule tarvilist arvu liikmeid, peetakse poole tunni pärast teine koosolek, mis on otsustamisvõimeline koosolijate arvule vaatamata.

§ 27. Üldkoosoleku otsused tehakse lahtisel

või kinnisel hääletamisel lihthääletenamusega, välja arvatud: 1) laenude tegemine, 2) kinnisvara võõrandamine ja pantimine ja 3) teiste kogudega ühiste ettevõtete asutamine. Viimased loetakse jaatavalt otsustatuks, kui otsust pooldas kaks kolmandikku kooslijaist ja kui koosolekust võttis osa $\frac{1}{4}$ tegevliikmeid. Kinnist hääletust võib nõuda $\frac{1}{10}$ kooslijaist.

§ 28. Üldkoosoleku avab esimees ja juhatab koosoleku poolt valitud juhataja. Koosoleku juhataja nimetab protokollija, kellele peakoosolek valib vajaliku arvu abiseid.

§ 29. Üldkoosoleku aeg, koht ja päevakord antakse kogu liikmeile teada kirjalikult ja vähemalt 3 päeva enne koosolekut.

§ 30. Üldkoosolekul arutusel olnud küsimused ja otsused protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla üldkoosoleku juhataja, protokollijad ja vähemalt 3 koosolekust osavõtnud tegevliiget, keda valib koosolek. Esimees võib kutsuda juhatus- kui ka üldkoosolekule nõu- või selgitusandjana kõnelejaid, kes kogu koosseisu ei kuulu.

§ 31. Üldkoosoleku protokollist esitab kogu juhatus 7 päeva pärast koosolekut keskkogu juhatusle ärakirja. Keskkogu juhatus võib tarviduse korral kogu otsuste täitmist seisma panna, kui need otsused on kas põhikirja või muude üldhuvide vastased. Juhul, kui kogu sellega ei nõustu, otsustab küsimuse keskkogu nõukogu.

2. Juhatus.

§ 32. Juhatus esindab kogu, taotleb kogu eesmarke käesoleva põhikirja ja kodukorra alusel ning teostab üldkoosoleku otsused.

§ 33. Juhatus ülesandeks on eriti:

1) aruannete ja eelarve koostamine ja esitamine üldkoosolekule;

2) üldkoosoleku päevakorra koostamine ja koosoleku kokkukutsumine;

3) toetajate liikmete ja alaliste külaliste vastuvõtmine ja nimestikust kustutamine;

4) kogu varade valitsemine ning tööjõudude palkamine;

5) majanduslikkude küsimuste otsustamine põhikirja, eelarve ja üldkoosoleku poolt antud volituste piires;

6) lepingute sõlmimine ja volituste andmine kogu nimel;

7) esinemine kohtus ja ametiasutistes kogu nimel;

8) kogu tegevuskavade koostamine ning üldkoosolekule esitamine juhatuseliikmete ja palgaliste jõudude ülesannete määramine;

9) kogu asjaajamise ja arvepidamise korraldamine ning kontrollimine;

10) kogu ametiisikute tegevuse peale esitatud kaebuste läbivaatamine ja seisukoha võtmine oma võimupiires;

11) küsimuste otsustamine, mis ei kuulu üldkoosoleku kompetentsi;

12) esindajate määramine komisjonidesse;

13) mõnesuguste eriulesannete täitmiseks toimkondade moodustamine;

14) muude põhikirjas ja kodukorras ettenähtud ülesannete täitmine.

§ 34. Juhatus koosneb esimehest, abiesimehest, sekretärist ja teistest juhatusliikmetest. Juhatusliikmete arvu määrab keskkogu juhatus iga kogu jaoks eraldi kogu üldkoosoleku ettepanekul. Juhatusliikmete ametid jaotab juhatus.

§ 35. Esimehe lahkumisel, äraolekul või ülesandel täidab esimehe kohuseid abiesimees.

§ 36. Juhatusliikmed valitakse kogu üldkoos-

oleku poolt kolmeks aastaks. Esimesel ja teisel aastal langeb liisu läbi, hiljem vanuse järgi $\frac{1}{3}$ juhatusliikmeid välja. Juhatusliikmeile valib üldkoosolek kandidaadid vähemalt pooles arvus juhatusesse koosseisust. Väljalangenud juhatusliiget võidakse tagasi valida. Aasta kestel juhatusel lahkunud liikme asemele kutsutakse kandidaat.

§ 37. Tegevliige ei või ilma mõjuva põhjuseta keelduda valida laskmisest juhatusse ja muudesse kogu ametitesse ega tagasi astuda ametist enne volituste lõppu.

Keeldumise põhjuse mõjuvaks tunnustamise otsustab see organ, kellest oleneb liikme ametisse valimine. Kogu ametist tagasiastumise põhjused otsustab see organ, kust tagasi astutatakse.

§ 38. Juhatusesse koosolekud on otsusevõimelised, kui koosolekust võtab osa vähemalt pool juhatusliikmete arvust, nende hulgas esimees või abiesimees.

§ 39. Küsimused juhatusesse koosolekul otsustatakse kinnisel või lahtisel hääletamisel liht- hääletenamusega. Häälte poolnemisel otsustab koosoleku juhataja hääli. Kinnist hääletust võib nõuda 1 juhatusliige.

Juhatusesse otsused protokollitakse ja protokollile kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtnud juhatusliikmed.

§ 40. Juhatusesse poolt kogu nimel sõlmitavad lepingud, väljaantavad volitused ja tõendid ning väljasaadetavad kirjad kannavad esimehe ja sekretäri või nende asetäitjate allkirju. Juhatus võib volitada asjaajajat sekretäri eest alla kirjutama.

3. Revisjonikomisjon.

§ 41. Kogu majapidamise ja arvepidamise revideerimiseks valitakse üldkoosoleku poolt revisjonikomisjon 3 aastaks. Esimesel ja teisel aastal langeb liisu läbi ja hiljem vanuse järgi $\frac{1}{3}$ revisjonikomisjoni liikmeid välja, keda võidakse valida tagasi. Revisjoni komisjon koosneb 3—5 liikmest, millise arvu määrab üldkoosolek. Revisjonikomisjon valib eneste hulgast esimehe ja sekretäri ja tarbe korral neile abid.

§ 42. Revisjonikomisjon revideerib kogu asjaajamist ja majapidamist. Selle ülesande täitmiseks revisjonikomisjon:

1) võib igal ajal oma äranägemisel toimetada revideerimist, kuid on kohustatud seda tegema vähemalt 2 korda aastas;

2) revideerib mõeldud aasta tegevusaruannet enne selle esitamist üldkoosolekule, milleks võrdleb aruannet raamatutega ja dokumentidega, kogu kapitalidega ja muude varadega;

3) vaatab läbi järgneva eelarve enne selle esitamist üldkoosolekule;

4) võtab juhatusel kutsel sõnaõigusega osa lepingute sõlmimise, varade muretemise ja ettevõtete asutamise küsimuste arutamisest ja varade hindamisest.

§ 43. Revisjonikomisjoni kutsub kokku komisjoni esimees omal algatusel või revisjonikomisjoni liikmete või kogu juhatusel või ühe kümnendiku tegevliikmete kirjalikul nõudmisel.

§ 44. Revisjonikomisjoni koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos esimees või ta asetäitja ja pooled komisjoni liikmed.

Revisjonikomisjoni otsused protokollitakse ja protokollile kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtnud revisjonikomisjoni liikmed.

§ 45. Revisjonikomisjoni liikmed ei või olla kogu juhatuses ega muis kogu ametis.

4. Rühmad.

§ 46. Soovi korral moodustatakse kogude juurde kutsealased teenijate rühmad. Rühmi võidakse moodustada: 1) administratsiooni kuuluvatest teenijatest — asutise ülemad, nende abid ja jaoskonna juhatajad, 2) posti-t.-t.-ametnikest, 3) postiljonidest ja 4) tehnilise ala teenijatest. Tehnilistest teenijatest jaoskonna juhatajatest kõrgemal palgaastmel olevad teenijad võivad soovi korral kuuluda administratsiooni rühma.

§ 47. Rühmad võivad pidada oma peakoosolekuid, valida rühma juhatusi ja arutada vastava rühma liikmete teenistuslikke ja muid eriküsimusi.

§ 48. Rühmad alluvad kogu juhatusele ja nende otsused ning soovid esitatakse täideviimiseks kogu juhatusele. Rühma soovi korral peab kogu juhatus, revisjonikomisjon ja keskkogu nõukogu saadikute arv olema proportsionaalne vastava rühma liikmete arvuga.

§ 49. Rühmade lähem tegevuskord määratakse kodukorras.

4. peatükk.

Kogu varad ja arvepidamine.

§ 50. Oma ülesannete täitmiseks tarvisminevad summad ja varad saab kogu: 1) liikmemaksudest; 2) riigi, omavalitsuse, keskkogu ja teistest toetustest, eraorganisatsioonide ja isikute annetustest; 3) oma varade kasutamisest; 4) kogu poolt korraldatud maksulistest pidudest, lõbustustest ja 5) mitmesugustest muist juhuslikkudest sissetulekute.

§ 51. Kogu tegevliikmete liikmemaksu kindlaks määramiseks kohalikkude postiasutiste ülemad teatavad kogu juhatusele asutise koosseisu ning kuupalgad ja samuti neis ettetulnud muudatused.

§ 52. Eelmises (§ 51) paragrahvis mainitud asutise juhataja peab teenistustasu väljamaksimisel kinni liikmemaksu ja saadab selle edasi kogu juhatusele. Kogu juhatus saadab iga kuu keskkogule kuuluva liikmemaksu ära.

§ 53. Kogu liiget võib maksustada ainult ühe kogu kasuks.

§ 54. Keelatud on liikmete koormamine rahatrahvidega, välja arvatud trahvid raamatukogu tarvitamise eeskirjade mittetäitmise eest.

§ 55. Kogu rahasummasid ja varasid käsutab ja valitseb kogu juhatus põhikirja ja kodukorra nõuete ja üldkoosoleku otsuste kohaselt eelarve piires.

Lähem arvepidamise ja varade valitsemise kord määratakse kindlaks kodukorras.

§ 56. Kogu rahasummad ja väärtpaberid hoitakse üldkoosoleku poolt määratud pangaasutises.

§ 57. Kogu tegevusaastaks arvatakse riigi eelarveaasta. Hiljemalt 10 päeva enne üldkoosolekut esitab juhatus revisjonikomisjonile möödunud aasta aruande läbivaatamiseks ja revideerimiseks.

§ 58. Revisjonikomisjoni poolt läbivaadatud aruande esitab juhatus ühes revisjonikomisjoni otsusega üldkoosolekule.

§ 59. Eriotstarbeks antud riiklikke või teisi toetusi kulutatakse vastavalt antud juhendele.

5. peatükk.

Kogu ettevõtted.

§ 60. Oma eesmärkide saavutamiseks võivad kogud üldkoosoleku otsuse põhjal asutada käesoleva põhikirja paragrahvis 8 p. 4 tähendatud eesmärkidele vastavaid ettevõtteid, nagu: raa-

matukogusid, lugemislaudu, puhkekodusid, spordihooneid ja -väljakuid, matuse- ja abiandmiskassasid, klubisid, einelaudu, toimetada korjandusi ja loteriisid.

§ 61. Keelatud on asutada ettevõtteid, mis ei ole seotud kogu eesmärkide teostamisega.

§ 62. Kogu ruumid on koondumiskohaks kogu liikmeile.

Kogu ruumides võib korraldada igasuguseid koosolekuid, õppusi, loenguid, harjutusi, seltskondlikke mänge ja lõbustusi, välja arvatud hartsartmängud.

Ruumide kasutamine ja mängude, lõbustuste ning meeleolulahutuste korraldamine toimub kodukorra alusel ja korras.

§ 63. Raamatukogu juhatamise ja tarvitamise kord määratakse kindlaks kodukorras. Raamatukogu täiendatakse kogu juhatuse valiku järgi eelarve piires. Raamatute rikkumise ja mitte õigel ajal tagasitoomise eest võidakse kodukorras ette näha rahatrahve, kogusummas mitte üle raamatu väärtuse.

6. peatükk.

Kogu ringid.

§ 64. Kogu eesmärkide edukaks saavutamiseks võib kogu üldkoosoleku otsusel kutsuda ellu mitmesuguseid ringe, vastavalt tarvidustele ja liikmete huvidele. Võidakse luua: näite- ja muusikaring, mänguring jne.

§ 65. Ringide ülesanded, tegevus ja organid määratakse kindlaks kodukorras.

§ 66. Ringide liikmeiks on kogu tegevliikmed, kes seks soovi avaldanud.

§ 67. Ringi tegevust korraldavad ja juhivad otseselt kodukorras ettenähtud organid, kes alluvad kogu juhatusele. Ringi organid võivad otsustada ja arutada küsimusi, mis puudutavad ainult ringi tegevust ja ülesandeid.

7. peatükk.

Kogude ühisettevõtted.

§ 68. Kahe või rohkem kogu ühiste eesmärkide saavutamiseks võib asutada ühiseid ettevõtteid.

Ühisettevõtte asutamise otsustavad vastavalt kogud igaüks eraldi oma üldkoosolekul ja need otsused esitatakse kinnitamiseks keskkogu juhatusele.

§ 69. Pärast ühisettevõtte asutamise otsuse kinnitamist keskkogu juhatuse poolt valib iga kogu juhatus kaks tegevliiget ühisesse komisjoni, kes töötab välja ühisettevõtte kasutamise kodukorra. Komisjoni esimees valitakse komisjoni liikmete poolt.

§ 70. Ühisettevõtte kodukorras määratakse kindlaks ettevõtte juhatamise, eelarve kinnitamine, aruandmise, revideerimise ja laenude tegevise kord, ettevõtte kasutamise kord üksikute kogude ja liikmete poolt, toetuse suurus ettevõttele igalt kogult, kasu või puudujääkide jaotamise kord kogude vahel ja ettevõtte likvideerimise kord. Kodukord võib sisaldada ka juhendeid vastavalt olukorrale.

Kui kodukorraga ühinevad asjaosaliste kogude juhatused, esitatakse kodukord keskkogu juhatusele kinnitamiseks. Kodukord jõustub pärast kinnitamist keskkogu juhatuse poolt, mille järele asjaosalised võivad hakata teotsema.

§ 71. Ühisettevõtte asjus esineb kohtus ühisettevõtte juhatus. Ühisettevõtte võlgade eest on vastutav iga ühinenud kogu täiel määral oma varadega ja sissetulekutega.

Postiteenijate keskkogu.

1. peatükk.

Keskkogu organisatsioon, ülesanded ja koosseis.

§ 72. Postiteenijate kogud koondatakse postiteenijate keskkoguks. Keskkogu asub Tallinnas.

§ 73. Keskkogu ülesanded on üldiselt samad, mis postiteenijate kogudel, §§ 7, 8, ja teised.

Peale selle keskkogu: 1) esindab postiteenijate kogusid; 2) juhib ja ühtlustab kõigi postiteenijate kogude tegevust ja 3) püstitab üldpõhimõtteid ja annab juhendeid postiteenijate kogude tegevuse korraldamiseks ning valvab käesoleva põhikirja ja püstitatud põhimõtete täitmise järele.

§ 74. Oma ülesannete teostamiseks keskkogul on õigus:

1) omandada ja võõrandada kinnis- ning valdasvara, sõlmida lepinguid ja võtta endale kohustusi, esineda kohtus nõudjana ja kostjana;

2) asutada kapitalile ja mitmesuguseid ettevõtteid liikmeskonna kultuuriliste, tervishoiuliste ja hoolekandelistate tarvete rahuldamiseks ning majandusliku omaabi korraldamiseks;

3) toimetada korjandusi ja loteriisid ning korraldada näitusi;

4) asutada rühmi ja ringe (§ 98);

5) kontrollida postiteenijate kogude tegevust;

6) anda juhendeid postiteenijate kogude tegevuse korraldamiseks ja ühtlustamiseks;

7) esineda postivalitsuses ja teistes riiklikes kui ka omavalitsusasutustes postiteenistusse ja postiteenijaisse puutuvais asjus;

8) teha esitisi postiteenijate tasude ja teenistimuste reguleerimiseks.

Keskkogu organid.

§ 75. Postiteenijate keskkogu organeiks on: 1) nõukogu, 2) juhatus, 3) revisjonikomisjon, 4) aukohus, 5) rühmad, 6) ringid.

Nõukogu võib tarbe korral asutada keskkogu juurde veel eriliste ülesannetega ametikohti ning kodukorras kindlaks määrata nende ülesanded, õigused ja kohused kooskõlas käesoleva põhikirja nõuetega.

Nõukogu.

§ 76. Postiteenijate keskkogu nõukogu moodustavad postiteenijate kogude poolt üheks aastaks valitud esindajad: iga 30 tegevliikme ja selle üle 15-liikmelise osa kohta üks. Esindajate volitused tunnustab õigeks keskkogu juhatus.

§ 77. Nõukogu on postiteenijate kogude juhtiv ja määrav organ ja ta ülesandeks on:

1) keskkogu juhatus, revisjonikomisjoni, aukohtu ja muude põhikirjas ning kodukorras ettenähtud ametiisikute ametisse valimine ja ametist tagandamine;

2) juhatus poolt esitatud aruannete ja eelarve läbivaatamine ja kinnitamine;

3) kogu tegevuse üldpõhimõtete püstitamine, juhendite andmine kogude tegevuse kohta ja nende tegevuse ühtlustamine;

4) rühmade ja ringide asutamine, mis asuvad keskkogu juhatus juures (§ 98);

5) kapitalide ja ettevõtete asutamine keskkogu juures kogude liikmete ja nende perekonnaliikmete abistamiseks;

6) keskkogu ülesannete teostamise abinõude ja viiside arutamine ja otsustamine;

7) tegevliikme liikmemaksu määramine;

8) keskkogule kinnisvara ostmine, pantimine ja võõrandamine;

9) üldise kodukorra vastuvõtmine;

10) teenistuslike ja majanduslike küsimuste arutamine;

11) juhatus poolt nõukogule esitatud ja muude põhikirjas ettenähtud küsimuste otsustamine;

12) mitmesuguste teiste küsimuste arutamine ja otsustamine põhikirja ja kodukorra kohaselt.

§ 78. Nõukogu koosolekud on korralised ja erakorralised. Nõukogu koosolekuid peetakse tarviduse järgi, kuid vähemalt üks kord aastas. Korralise nõukogu koosoleku kutsub kokku keskkogu juhatus. Erakorraliselt kutsub juhatus nõukogu kokku kas oma algatusel, revisjonikomisjoni, ühe kolmandiku nõukogu liikmete või Postivalitsuse direktori nõudmisel. Erakorraline koosolek arutab kokkukutsujate poolt päevakorda võetud küsimusi.

§ 79. Nõukogu koosolek on otsusevõimeline kui on esindatud vähemalt pool kogusid ja pool saadikute üldarvust. Saadikute üldarv saadakse kõigi kogude tegevliikmete jagamisel 30-ga.

§ 80. Otsused nõukogu koosolekul tehakse kinnisel või lahtisel hääletamisel lihthääletenamusega, välja arvatud: 1) laenude tegemine, 2) kinnisvara omandamine, pantimine ja võõrandamine, 3) kogude tegevuse lõpetamine. Viimased 3 loetakse jaatavalt otsustatuks, kui otsust pooldas kaks kolmandikku koosolijast. Kinnist hääletust võib nõuda $\frac{1}{10}$ nõukogu liikmeid.

§ 81. Nõukogu koosoleku avab keskkogu esimees või tema asetäitja ja juhatab nõukogu poolt valitud juhataja. Juhatajale valitakse ka abid. Koosoleku juhataja nimetab protokollija, kellele koosolek valib tarviliku arvu abisid.

§ 82. Nõukogu koosoleku aeg, koht ja päevakord teatatakse nõukogu liikmeile kirjalikult vähemalt 10 päeva enne koosolekut.

§ 83. Nõukogu koosolekul arutusel olnud küsimused protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhatajad, protokollijad ja vähemalt 3 koosolekust osavõtnud nõukogu liiget — nõukogu valikul.

2. Keskkogu juhatus.

§ 84. Keskkogu juhatus esindab postiteenijate kogusid ja taotleb keskkogu eesmärgi käesoleva põhikirja ja kodukorra alusel ning teostab nõukogu otsused. Juhatuses peab esindatud olema iga rühm (§ 46.)

Soovi ja tarviduse korral peab juhatuses rühmade esindajate arv olema proportsionaalne kõigi postiteenijate kogude vastavate rühmade liikmete üldarvuga.

§ 85. Keskkogu juhatus ülesandeks on eriti:

1) keskkogu aruannete ja eelarve koostamine ja esitamine nõukogule;

2) nõukogu koosoleku päevakorra koostamine ja nõukogu kokkukutsumine;

3) keskkogu varade valitsemine;

4) majanduslike küsimuste otsustamine põhikirja, eelarve ja nõukogu poolt antud volituste piires;

5) lepingute sõlmimine ja volituste andmine keskkogu nimel;

6) esinemine kohtus ja ametiasutistes keskkogu nimel;

7) üldise kodukorra ja tegevuskavade koostamine ning nende esitamine vastuvõtmiseks nõukogule;

8) keskkogu asjaajamise korraldamine ja kontrollimine ja nõukogu otsuste täitmine;

9) postiteenijate kogude tegevuse üldine arendamine ja ühtlustamine;

10) postiteenijate kogude tegevuse, asjaajamise ja arvepidamise kontrollimine;

11) esindajate määramine komisjonidesse;

12) muude põhikirjas ettenähtud ülesannete täitmine;

13) esitiste tegemine postiteenijate tasude ja teenistustingimuste reguleerimiseks;

14) keskkogule palgaliste jõudude ametisse võtmine ja vabastamine ning juhatuse liikmete ja palgaliste jõudude ülesannete määramine;

15) eriülesannete täitmiseks toimekondade moodustamine.

§ 86. Keskkogu juhatusel on õigus: 1) nõuda andmeid ja aruandeid postiteenijate kogudelt nende tegevuse, liikmete, varade, rahasummade suuruse, varade arvepidamise ja valitsemise kohta; 2) nõuda postiteenijate kogude juhatuste ja muude organite ümbervalimist, kui nad pole võimelised oma ülesandeid täitma, 3) anda juhatusi postiteenijate kogudele nõukogu poolt kindlaks määratud piires nende tegevuse ühtlustamiseks ja kooskõlastamiseks ning edukaks teotsemiseks.

§ 87. Keskkogu juhatus koosneb nõukogu poolt kindlaks määratud liikmete arvust, kuid mitte alla 5. Liikmetele valitakse nõukogu poolt kandidadid poole vähem kui juhatusliikmeid, kes astuvad juhatusse juhatusliikme lahkumisel või äraolekul, kui see kestab üle ühe kuu. Juhatusliikmete ametid jaotab juhatus.

§ 88. Juhatusliikmed valitakse nõukogu poolt 3 aastaks. Esimesel ja teisel aastal langeb liisu läbi ja pärast vanuse järgi igal aastal $\frac{1}{3}$ juhatusliikmeid välja. Väljalangenud võidakse tagasi valida. Kogu esimehe lahkumisel, äraolekul või ülesandel täidab ta kohuseid abiesimees.

§ 89. Juhatus koosolekud on otsusevõimelised, kui koosolekust võtavad osa vähemalt pooled juhatusliikmed, nende hulgas esimees või abiesimees.

§ 90. Küsimused juhatusel koosolekul otsustatakse kinnisel või lahtisel hääletamisel liht- hääletamisega. Hääle poolnemisel otsustab esimehe hääle. Kinnist hääletust võib nõuda 1 juhatusliige.

§ 91. Juhatus poolt sõlmitavad lepingud, väljaantavad volitused ja tõendid ning väljasaadetavad kirjad kannavad esimehe ja sekretäri või nende asetäitjate allkirju. Juhatus võib volitada palgalist sekretäri või asjaajajat sekretäri eest alla kirjutama.

Revisjonikomisjon.

§ 92. Keskkogu majapidamise ja arvepidamise revideerimiseks valitakse nõukogu poolt revisjonikomisjon kolmeks aastaks. Esimesel ja teisel aastal langeb liisu läbi ja hiljem vanuse järgi $\frac{1}{3}$ revisjonikomisjoni liikmeid välja. Väljalangenud võidakse tagasi valida.

Revisjonikomisjon koosneb 3–5 liikmest, mille arvu määrab nõukogu. Revisjonikomisjon valib esimehe ja sekretäri ja tarbe korral neile abid.

§ 93. Keskkogu revisjonikomisjoni ülesanded ja õigused on samad, mis väljendatud käesoleva põhikirja § 42.

Peale selle on keskkogu revisjonikomisjonil õigus keskkogu juhatusel otsusel revideerida postiteenijate kogude majapidamist ja asjaajamist, kandes tagajärgedest ette keskkogu juhatusele.

Revisjonikomisjoni tegevus toimub samadel

alustel ja korras, mis väljendatud käesoleva põhikirja §§ 42–45.

3. peatükk.

Keskkogu varad.

§ 94. Oma ülesannete täitmiseks vajalikud summad ja varad saab keskkogu: 1) tegevliikmete liikmemaksust; 2) riigi ja omavalitsuse toetustest, eraorganisatsioonide ja -isikute annetustest; 3) oma varade ja kapitalide kasutamisest ja 4) pidudest, näitustest, loteriidest ja mitmesugustest muudest juhuslikkudest sissetulekust.

§ 95. Keskkogu varade valitsemise, kasutamise ja arvepidamise kohta kehtivad käesoleva põhikirja §§ 54–59 ettenähtud alused ja kord.

4. peatükk.

Keskkogu ettevõtted.

§ 96. Oma eesmärkide saavutamiseks võib keskkogu nõukogu otsuse põhjal asutada käesoleva põhikirja paragrahvis 74 p. 2 tähendatud eesmärkidele vastavaid ettevõtteid, nagu: abiandmiskapitale, raamatukogusid, kirjandusettevõtteid kutseajakirjade ja -kirjanduse väljaandmiseks, puhkekodusid ja ravilaid, spordihooned ja -väljakuid, abiandmis- ja matuseskassasid jne.

§ 97. Keskkogu ettevõtete asutamise ja kasutamise kohta maksavad käesoleva põhikirja §§ 61–63 eeskirjad.

Keskkogu ettevõtete ülesanded ja tegevuse lähem kord määratakse kindlaks kodukorras.

5. peatükk.

Keskkogu rühmad ja ringid.

§ 98. Oma eesmärkide edukamaks saavutamiseks ja postiteenijate kogude juures rühmade ja ringide organiseerimiseks ning nende tegevuse ühtlustamiseks moodustatakse keskkogu juures nõukogu otsusel rühmad ja ringid, mis esindavad ülemaaliselt kogude vastavaid rühmi (§§ 46–48) ja ringe (§§ 64–67). Keskkogu juures olevad rühmad ja ringid on kõigi kogude juures olevate rühmade ja ringide keskkondised, keskendades ja juhtides kõigi rühmade ja ringide üldist tegevust.

§ 99. Keskkogu rühmad ja ringid alluvad juhatusle ja nende üldülesanded ning tegevus määratakse kindlaks kodukorras.

Keskkogu rühma kuuluvad keskkogu juhatusliikmed vastavast rühmast ja nõukogu poolt valitud arv isikuid.

Keskkogu ringi liikmed valib nõukogu.

4. osa.

Aukohtud.

1. peatükk.

Aukohtu korraldus.

§ 100. Aukohtule alluvad kõik postiteenijate kogude tegevliikmed. Aukohtute ülesandeks on arutada ja lahendada autüüsid ja eksimusi ametieetika vastu.

§ 101. Aukohtud on: 1) postiteenijate keskkogu aukohus ja 2) postiteenijate kogude aukohtud.

§ 102. Keskkogu aukohus koosneb esimehest, abiesimehest ja kaheksast liikmest, kes valitakse keskkogu nõukogu poolt kolmeks aastaks. Esimees ja abiesimees valitakse eraldi. Esimees ja abiesimees peavad olema võrdses või kõrgemas ametijärgus § 103 p. 1 loetletud teenijaist. Liik-

med valitakse rühmade viisi — igast § 46 ettenähtud neljast rühmast 2 liiget. Esimees, abiesimees kui ka liikmed valitakse kogu tegevliikmete hulgast. Esimesel ja teisel aastal langeb liisu läbi, pärast vanuse järgi $\frac{1}{3}$ aukohtu liikmeist välja, keda võidakse tagasi valida. See moodus on ka esimehele ja abiesimehele kohaldatav.

§ 103. Keskkogu aukohtule alluvad: 1) kogu tegevliikmete kaebused asutiste ülemate, abide, jaoskonnajuhatajate, tehnilise jaoskonna juhatajate, inseneride ja neist vanemas või kõrgemas ametiastmes teenijate suhtes; 2) kaebused keskkogu ja kogude aukohtu liikmete tegevuse suhtes; 3) kaebused erinevate kogude liikmete vahel ja 4) postvalitsuse direktori poolt aukohtu lahendamisele antud asjad.

§ 104. Kogu aukohus koosneb esimehest, abiesimehest ja 6 liikmest, kes valitakse kogu üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks. Esimees ja abiesimees valitakse eraldi liikmetest ja nad peavad olema võrdses- või kõrgemas ametijärgus teenijatest, kes kogu aukohtule alluvad (§ 105). Liikmed valitakse § 46 ettenähtud teisest, kolmandast ja neljandast rühmast, igast rühmast kaks.

§ 105. Kogu aukohtule alluvad kaebused sama kogu kõigi nende tegevliikmete suhtes, kes on § 103 p 1 loetletud teenijatest alamas teenistusastmes.

§ 106. Keskkogu kui ka kogu aukohtud arutavad alluvuse kohaselt:

1) kaebusi kogu liikme tegevuse peale, kui see ei vasta aumehe mõistele või rikub postiteenija vääriskust, au ja ametieetikat;

2) kaebusi kogu liikme tegevuse peale, kui on rikutud aukohtupidamise korda kohtusse mitteilmumise, kohtule valesetletuse või valekaebuse andmise, nõutud seletuse mitteandmise, aukohtu asjade avalikkusele teatamise ja kohtu otsusele mittealistumise läbi;

3) kogu liikmete vahel tekkinud autülsid, olgu kogu piirkonnas või väljaspool seda.

§ 107. Süüteoasju, mis kuuluvad otsustamisele distsiplinaar- või kohtu korras, võib lahendada aukohus ainult seevõrra, kui võrra see tegu puudutab ametieetikat või -au.

Autülid, mis kohtu korras lahendatud, ei kuulu aukohtu lahendamisele.

2. Asja algatamine.

§ 108. § 106 p. 1 ja 2 ettenähtud süüasjus võib kaebusi tõsta ja kohtus süüdistajana esineda iga tegevliige, kuna p. 3 ettenähtud autülide asjus võib kaebust tõsta ja ka kohtus süüdistajana esineda ainult kannatanu.

§ 109. Kaebusi võib aukohtule esitada ühe kuu vältel, arvates sündmuse või auhaavava asjaolu asetleidmise või teadasaamise päevast.

Kui sündmuse asetleidmisest on möödunud üks aasta ja selle aja jooksul pole kohtule esitatud kaebust, loetakse asi iganenuks.

§ 110. Kaebus esitatakse aukohtule kirjalikult ja selles tähendatakse: 1) kaebuse esitaja nimi, amet ja teenistuskohat; 2) kaebealuse nimi ja amet, võimalikult ka teenistuskohat; 3) kaevatava tegevuse või sündmuse lühike kirjeldus; 4) sündmuse asetleidmise ja sellest teadasaamise aeg; 5) tunnistajad (nimi, amet, teenistuskohat) ja muud tõendid asja kohta; 6) kaebaja allkiri.

Autülide asjus lisandab kaebaja, missugust aunnistamise viisi ta palub kohtult auhaavamise puhul.

3. Korraldused enne kohtuistungit.

§ 111. Vastava aukohtu esimees, saanud kaebuse, võtab seisukoha, kas see asi allub sellele aukohtule ja on esitatud õigeaks ajaks. Eitaval korral lõpetab toimetuse ja teatab sellest kaebajale.

§ 112. Kui asi allub nimetatud aukohtule, esimees teatab kaebealusele kaebuse sisu ja annab viimasele tähtaja tunnistajate ülesandmiseks.

Kaebealune võib määratud tähtajaks üles anda tunnistajaid või neid kaasa tuua aukohtu istungile.

§ 113. Aukohtu esimees, kui leiab vajaliku olevat asjaolu lähemalt selgitada, teeb aukohtu mõnele liikmele ülesandeks koguda asja kohta andmeid, lastes üle kuulata tunnistajaid või nõuda neilt kirjalikke seletusi.

§ 114. Aukohtu esimees määrab kindlaks asja arutamise päeva ja kutsub istungi ajaks välja asjaosalised ning tunnistajad.

Kutsed saadetakse kätte vähemalt 10 päeva enne istungi algust.

§ 115. Kaebealuse ja tunnistajate — kogu liikmete — ilmumine aukohtusse on sunduslik.

Kaebaja ilmumine ei ole sunduslik. Autülide puhul kaebaja vabandava põhjuseta mitteilmumist loetakse kaebusest loobumiseks ja autüli asi lõpetatakse.

§ 116. Tunnistaja, kaebealuse või kaebaja kohtusse mitteilmumise põhjused tunnustab vabandavaks või mitteabandavaks kohus.

§ 117. Asja arutamiseks määrab aukohtu esimees eesistujaks abiesimehe, kui ta ise ei juhata ja 2 liiget, kusjuures eesistuja peab olema kaebealusega võrdses või kõrgemas ametiastmes. Liikmed peavad olema asjaosalistega ühest rühmast. Juhul, kui asjaosalised on erinevast rühmast, määrab esimees ka kohtu liikmed vastavatest rühmadest.

4. Asja arutamine.

§ 118. Asja arutamine aukohtus on kinnine.

§ 119. Aukohtu istungi avab asjaosaliste juuresolekul kohtu eesistuja püsti seistes sõnadega: „Avan aukohtu istungi. Arutamisele tuleb NN süüteoasi või NN auhaavamise asi.“

§ 120. Avanud kohtuistungit, eesistuja kontrollib, kas asjaosalised ja tunnistajad on kohal.

Kaebealuse ja tunnistajate mitteilmumisel võib kohus avaldada nende kirjaliku seletuse. Kui kohus peab nende kohtusse ilmumise tarvilikuks, lükkab ta asja arutamise edasi ja kordab kutsed.

§ 121. Kaebealuse teiskordse arutamise päevaks mitteilmumisel arutatakse asja seljataga. Tunnistaja teiskordse arutamise päevaks mitteilmumisel arutatakse asja ilma selle tunnistajata.

§ 122. Enne asja arutamisele asumist kohtu eesistuja tuleb asjaosalistele ja tunnistajatele meelde, et aukohtus aetakse asju aumehelikult, kus seletusi antakse ausalt ja õiglaselt. Seejärgi eemaldatakse tunnistajad teise ruumi ja kutsutakse üksikult ülekuulamisele. Kui süüalune end süüdi tunnustab ettepanemise süüs, siis tunnistajaid üle ei kuulata.

§ 123. Asja arutamisele asudes aukohtu eesistuja või mõni liige kannab ette asjaolud; pärast seda antakse sõna kaebajale ja siis kaebealusele. Pooled — kaebaja ja kaebealune — võivad endi eest volitada esinema advokaate või kaasteenijaid.

Pärast poolte seletuste ärakuulamist antakse tarviduse korral tunnistajate ülekuulamisele. Esi- teks kuulatakse üle kaebaja ja siis kaebealuse

poolt ülesantud tunnistajad. Nii pooled kui ka kohtu liikmed võivad esitada küsimusi tunnistajaile esimehe kaudu. Pärast ülekuulamist tunnistaja lahkub kohtupidamise ruumist eraldi ruumi.

§ 124. Autülide asjus eesistuja annab sõna kaebajale ja seejärel teeb ettepaneku pooltele ära leppida. Kui lepitamine ei anna tagajärge, asub kohus asja harutamisele eelmises (123) paragrahvis tähendatud korras. On pooled nõus leppima, lõpetab eesistuja autüli ja paneb ette sõbralikult suhelda.

§ 125. Kui kohtulik uurimine on lõppenud, eesistuja annab sõna kaebajale ja lõpuks kaebealusele. Seejärgi asub kohus otsuse tegemisele.

5. Otsuse tegemine.

§ 126. On kohtulik uurimine lõppenud, palub eesistuja asjaosalised ja tunnistajad ruumist lahkuda ning aukohus asub otsuse tegemisele.

§ 127. Aukohus teeb otsuse rippumatult, kaaludes kaebealuse tegu oma südametunnistuse järgi ja aumehe mõiste ning postiteenistuse hea nime seisukohalt, arvesse võttes kõiki asjaarutustel selgunud asjaolud.

Otsused tehakse lihtihäälteenamusega.

§ 128. Kohus, kaalunud läbi kõik asjaolud, oma veende järgi otsustab: 1) kas kaebealune on süüdi või mitte; 2) kui süüdi, siis milles; 3) karistuse. — Kohtu liige ei tohi temale suguluses oleva isiku asjaarutamisest osa võtta.

Autülide asjus, kui kohus peab tarvilikuks süüdlasele karistuse määrata, otsustab kohus veel, mis süüdlane peab tegema rikutud au enistamiseks.

§ 129. Aukohus võib otsustada: 1) kaebealuse õigeks mõista; 2) autüldes — kaebealusele nõuoma teo vabandamist; 3) määrata kaebealusele noomitus; 4) piirata kaebealuse õigusi kogu tegevusest osavõtmises; 5) esitada kaebealune korduvate karistuste puhul Postivalitsuse direktorile ametijärgus edasijõudmise tõkestamiseks.

§ 130. Asja arutamise kohta koostab üks kohtu liikmeid protokoll, kuhu märgitakse: 1) istungi aeg (kuupäev ja aasta) ja koht; 2) aukohtu koosseis; 3) kaebaja ja kaebealuse nimed; 4) kaebuse sisu; 5) tunnistajate seletused ja muud kohtus selgunud asjaolud; 6) kes on süüdi; 7) milles seisneb süü ja 8) kohtu otsus.

Protokollile kirjutavad alla kõik kohtu liikmed.

§ 131. Otsus kuulutatakse viibimata asjaosalistele. Tagaselsaotusest teatatakse kirjalikult süüdlasele.

6. Otsuse täitmine.

§ 132. Aukohtu otsusele edasikaebust ei ole ja nad viiakse kohe täide.

§ 133. Säärastest otsustest, mis nõuavad kogu juhatuse või süüdlase otsese üleva erikorraldusi, aukohtu esimees teatab kogu juhatusele või süüdlase ülemale.

§ 134. Aukohtu protokollid hoitakse alal vähemalt üks aasta.

§ 135. Aukohtu toimetused ja kirjavahetus on salajane ja asjaosalistele, tunnistajaile ning kohtunikuledele on keelatud rääkida kõrvalistele isikutele arutusel olnud asjadest, välja arvatud kohtu otsus.

5. osa.

Postiteenijate kogude tegevuse lõpetamine.

§ 136. Üksikute postiteenijate kogude tegevus lõpetatakse keskkogu nõukogu otsusel, kas vas-

tava kogu ettepanekul või nõukogu enda algatusel.

§ 137. Kogude likvideerimist ja varade hindamist toimetab nõukogu poolt määratud likvideerimiskomisjon, kellele annab juhatusi keskkogu nõukogu oma likvideerimisotsusega.

§ 138. Likvideerimiskomisjon lõpetab likvideeritava kogu tegevuse ja kõik jooksvad tehingud, ütleb üles lepingud, koostab varade ja kohustuste nimestiku, nõuab sisse võlad, kutsub välja võlausaldajad, realiseerib tarbe korral varad ja rahuldab sellest võlausaldajad.

§ 139. Likvideerimisel ülejäänud varad kasutatakse postiteenijate abiandmiseks nõukogu määramisel. Keskkogu ja kõigi kogude ühisest likvideerimise otsustab samuti nõukogu, määrates likvideerimiskomisjoni ning andes viimasele § 137—139 ettenähtud juhatusi.

§ 140. Lähemad juhendid ja korraldused annab likvideerimiskomisjonile nõukogu.

6. osa.

Lõppeeskirjad.

§ 141. Käespiev põhikiri hakkab maksma avaldamisega Riigi Teatajas.

§ 142. Käesoleva põhikirja elluviimiseks ja põhikirjas ettenähtud kogude ellukutsumiseks moodustatakse Postivalitsuse direktori korraldusel ajutine keskkogu juhatus, kes täidab keskkogu juhatuse ja nõukogu ülesandeid kuni põhikirjas ettenähtud organite moodustamiseni.

Keskkogu ajutise juhatuse esimehe ja juhatuse liikmed määrab Postivalitsuse direktor. Esimesed, § 3 ettenähtud kogude tegevuspiirkonnad määrab ajutine juhatus.

§ 143. Postiteenijate kogude asutamis-üldkoosoleku kutsub kokku ajutise keskkogu juhatuse poolt määratud kohaliku postiasutise ülem, kes täidab kogu esimehe ülesandeid kuni põhikirjas ettenähtud organite moodustamiseni.

Asutamis-üldkoosolekust võtavad osa kõik käesoleva põhikirja kohaselt moodustatava kogu piirkonda kuuluvad koosseisulised postiteenijad.

Asutamis-koosolek on otsusevõimeline kokkukutlunud postiteenijate arvule vaatamata.

§ 144. Lähemad juhendid postiteenijate kogude asutamise kohta annab ajutine keskkogu juhatus.

§ 145. Liikmemaksu kogude kasuks hakatakse võtma käesolevas põhikirjas ettenähtud alustel, arvates selle põhikirja maksamahakkamisele järgneva kuu esimesest päevast.

TOIMETAJA POSTKAST

Carpe diem! Hämara veste ei lähe. Kaastööa palume jätkata.

Tõe Tera. Vajame nalju, mis on kohandatud meie oludele. Käsikirjad saadame tagasi, kui on juurde lisatud vastavalt postmarke.

M.M. ja -do. Tänu kaastöö eest. Palun jätkata.

„Pas de quatre“. Ka vested käsitlegu meie tegevust ja elu. Üldist laadi vesteid võib ja kasutada, kuid ainult autori õige nime all.

Järgneb. Pörsast kotis ei osteta. Palun saatke terve käsikiri.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE

Kõuts, Herman, — 2. j. mont. Läänemaa t.-t.-v., 6. dets. 1937.

Raudsepp, Elmar, meh. kand. — meh.-vabateen. Kohila ptk., 11. dets. 1937.

Vallak, Anton, meh. kand. — meh.-vabateen. Kil.-Nõmme ptk., 11. dets. 1937.

Reinup, Johannes, meh. kand. — meh.-vabateen. Rõngu ptk., 11. dets. 1937.

Kaselaan, Rein, meh. kand. — meh.-vabateen. Torma ptk., 11. dets. 1937.

Kulgevee, Nikolai, meh. kand. — meh.-vabateen. Tall. peatelegr.-k., 11. dets. 1937.

Veske, Hermiine, ametn. kand. Tartu ptk. — 4. j. ametn.-vabateen. Põlva ptk., 9 dets. 1937, teen. huvides.

Sulg, Georg, meh. kand. — meh.-vabateen. Mäetaguse ptk., 11. dets. 1937.

Nee, Ludmilla, ametn. kand. Tall. telef.-v. — 4. j. ametn.-vabateen. Pärnu ptk., 13. dets. 1937, teen. huvides.

Päll, Edmann, — noor. post. Tartu ptk., 14. dets. 1937.

Hint, Rosalie, end. ametn. — 4. j. ametn.-vabateen. Tall. peapostk., 18. dets. 1937.

Soopere, Aino — van. kants.-ametr. Postivalitsusse, 20. dets. 1937.

Eigo, Rudolf — noor. post. Kiviõli ptk., 22. dets. 1937.

NIMETATAKSE AMETNIKU ÕPILASEKS.

Marga, Armeeta — ametn. õpil. — Tartu ptk., 11. dets. 1937.

Saadma, Enda — ametn. õpil. Tall. telef.-v., 15. dets. 1937.

NIMETATAKSE MEHAANIKU ÕPILASEKS.

Ragun, Johannes — meh. õpil. Tartumaa t.-t.-v., asuk. Valgas, 4. dets. 1937.

NIMET. AMETNIKU KANDIDAAADIKS.

Veske, Hermiine, ametn. õpil. Tartu ptk., 1. dets. 1937.

Kosk, Alice, ametn. õpil. Narva telef.-v., 6. dets. 1937.

Viiilup, Niina, ametn. õpil. Narva ptk., 6 dets. 1937.

Pöder, Olga, ametn. õpil. Tartu telef.-v. — ametn. kand. Tartu telef.-v., 6. jaan. 1938.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE.

Randoja, Rein, Leisi ptk. ülem — 1-b. j. ametn. Kuressaare ptk., 4. dets. 1937, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Jostov, Jakob, 2. j. jsk. juh. Võrumaa t.-t.-v. — 2-b. j. ametn. Laura ptk., 16. dets. 1937, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Kerstna, Alfred, 1. j. meh. Võrumaa t.-t.-v. — 2. j. jsk. juh. aj. kt. Võrumaa t.-t.-v., asuk. Põlva, 16. dets. 1937, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Liivik, Leonhard, noor. post. Tartu ptk. — 4. j. ametn.-vabateen. Risti ptk., 19. dets. 1937, teen. huvides.

Uibo, Helmut, 1. j. mont. Järvamaa t.-t.-v. — meh.-vabateen., Lelle ptk. 20. dets. 1937, teen. huv.

VIIAKSE ÜLE VABATEENIJATE KOOS-SEISUST AMETNIKKUDE KOOSSEISU.

Kangro, Eduard, meh.-vabateen. Tabivere ptk. — 2. j. meh. aj. kt., 11. dets. 1937.

Väljaots, Antev, meh.-vabateen. Tartu telef.-v. — 2. j. meh. aj. kt., 11. dets. 1937.

Piliste, Evald, meh.-vabateen. Läänemaa t.-t.-v. — 2. j. meh. aj. kt., 11. dets. 1937.

Pent, Heino, meh.-vabateen. Pärnumaa t.-t.-v. — 2. j. meh. aj. kt., 11. dets. 1937.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Allvee, Viktor, ülem Laimjala ptk. — Leisi ptk., 4. dets. 1937, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Ronk, Nikolai, 3. j. ametn. Tallinna peapostk. — Tall.-Vaksali ptk., 10. dets. 1937, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Tamm, Jaan, 4. j. ametn.-vabateen. Laura ptk. — Irboska Vaks. ptk., 18. dets. 1937, teen. huv.

Tõnisson, Leo, 1. j. meh. Lelle ptk. — Türi ptk., 21. dets. 1937, teen. huv. ja enda nõusolekul.

Naber, Ilmar, meh.-vabat. Türi ptk. — Järvamaa t.-t.-v., asuk. Tapal, 22. dets. 1937, teen. huv.

Prants, Friedrich, 4. j. ametn.-vabat. Irboska Vaksali ptk. — Võru ptk., 26. dets. 1937, oma palvel ja kulul.

Sulg, Endel, 2. j. meh. Järvamaa t.-t.-v., asukohaga Tapal — Tall. telef.-v., 6. jaan. 1938, oma palvel ja kulul.

KÕRGENDATAKSE AMETIJÄRGUS

Vaher, Oskar, 1. j. meh. Järvamaa t.-t.-v. — van. meh., 11. dets. 1937.

KINNITATAKSE AMETISSE.

Sulg, Endel, 2. j. meh. aj. kt. Järvamaa t.-t.-v. — 2. j. meh., 10. dets. 1937.

Mark, Jüri, ülema abi aj. kt. Viljandi ptk. — ülema abiks, 11. dets. 1937.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Korp, Artur, 3. j. ametn. Narva ptk. — 10. nov. 1937, Riigiteen. sead. § 40 põhjal — teen. huvides, haiguse tõttu.

Vehm, Frieda, van. kants. ametn. Postivalitsus, — 21. dets. 1937, oma palvel, Tall. linna Ettevõtete osak. teenistusse ülemineku puhul, parandamatu haiguse tõttu.

Vegnér, Aleksandra, 2-b j. ametn. — Kuressaare ptk., 1. jaan. 1938, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal.

*

Käskkiri nr. 22 — 16. novembrist 1937. a., Kose ptk. van. post. Aleksei Paja ametist vallandamise põhjuse osas, muudetakse järgmiselt — ametist vallandatud oma palvel.

Rõuge ptk. 4. j. ametn. Leida Meriküla on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Peterson, arvates 27. novembrist 1937. a.

Tartu ptk. 4. j. ametn. Liidia Riimaste on herra Teedeministri poolt lubatud üheaastasele teenistustasuta puhkusele, arvates 1. jaanuarist 1938. a.

Sonda 3. j. ametn. Johannes Sarv'ele on Pada valla perekonnaseisuameti 10. detsembril 1937. a. otsusega määratud uueks nimeks Aldo.

Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisarv” Tallinn, postk. nr. 266.

28. jaanuaril 1938. a. Trükkikoda „Estotrükk”, Tallinn, S. Karja 8.

Suures valikus:

välis- ja kodumaa kleidi-, mantli-, ülikonna- ja palituriideid, vateeritud ja villaseid voodivaipu, igasuguseid puuvillaseid pesu- ja linariideid, põrandavaipu j. n. e.

soovitab

RIIDEKAUPLUS

J. Rosing & Co.

Tallinn, S. Karja 11, telef. 445-84

NAISTE
JA
MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.
KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIET,
JUTEVAIPU,
LINOLEUMI
ja
PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI
TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna peapostkontoris prl. K. Avioilt.

Kaasteenijad,

tellige

Postisarve

1938. a. peale.

Tellimishind: terve aasta Kr. 1.50

pool aastat „ -.80

veerand „ „ -.45

„Postisarve“ tagavaraks ei trükita, seepärast on praegu õige tellida.

Tellige kohe

„UUS EESTI“

Täis nooruse jõudu, vaimult värske ja sisult uus on „Uus Eesti“ iga päev.

Vähemalt 3500 suurt lehekülge tarvilikke ja huvitavaid uudiseid, kirjutusi toob „Uus Eesti“ oma lugejaskonnale aastas.

Tellida võib iga kuu 1-sel ja 15-dal vähemalt kuu aja peale.

Tellimise hinnad:

Eriti soodustatud hinnaga kaasanded „Uus Eesti“ tellijaile:

„UUS EESTI“					
Postiga.	Postita.	„Põllumajandus“	„Tõusev Noorus“	„Tall. Post“	
1 kuu Kr. 1.80	Kr. 1.55	Kr. —.20	Kr. —.—	Kr. —.15	
2 kuud „ 3.60	„ 3.10	„ —.40	„ —.—	„ —.30	
3 „ „ 5.—	„ 4.25	„ —.50	„ —.25	„ —.45	
6 „ „ 9.50	„ 8.—	„ —.90	„ —.50	„ —.80	
9 „ „ 14.—	„ 11.75	„ 1.20	„ —.75	„ 1.20	
1 aasta „ 18.50	„ 15.50	„ 1.50	„ 1.—	„ 1.50	

Läti ja Leetu sisemaa hinnad. Mujale „Uus Eesti“ Kr. 4.— kuus ja kaasanded täie hinnaga.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused,
„Uus Eesti“ peakontor, abikontorid ja
esindajad kohapeal.